

UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/1222**od 24. srpnja 2015.****o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 ⁽¹⁾, a posebno članak 18. stavak 3. točku (b) i stavak 5.,

budući da:

- (1) Hitno dovršenje posve funkcionalnog i međusobno povezanog unutarnjeg tržišta energije ključno je za ciljeve održanja sigurne opskrbe energijom, povećanja konkurentnosti i osiguranja da svi kupci mogu kupiti energiju po prihvatljivim cijenama. Unutarnje tržište električne energije koje dobro funkcionira trebalo bi proizvođače prikladno poticati na ulaganje u nove proizvodne kapacitete, uključujući električnu energiju iz obnovljivih izvora, posvećujući osobitu pozornost najizoliranijim državama članicama i regijama na energetskom tržištu Unije. Tržište koje dobro funkcionira isto bi tako trebalo osigurati kupcima prikladne mjere za promicanje učinkovitije upotrebe energije, a preduvjet za to sigurna je opskrba energijom.
- (2) Sigurna opskrba energijom bitan je element javne sigurnosti pa je nerazdvojivo povezana s učinkovitim funkcioniranjem unutarnjeg tržišta električne energije i integracijom izoliranih tržišta električne energije država članica. Električna energija može do građana Unije stići samo putem mreže. Funkcionalna tržišta električne energije, a posebno mreže i druga osnovna sredstva povezana s opskrbom električnom energijom, bitna su za javnu sigurnost, gospodarsku konkurentnost i dobrobit građana Unije.
- (3) Uredbom (EZ) br. 714/2009 postavljena su pravila za uvjete pristupa mreži za prekograničnu razmjenu električne energije koja nisu diskriminirajuća i, posebno, pravila za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima u pogledu interkonekcija i prijenosnih sustava koji utječu na prekogranične tokove električne energije. Radi pomaka prema stvarno integriranom tržištu električne energije trebalo bi dodatno uskladiti postojeća pravila za dodjelu kapaciteta, upravljanje zagušenjima i trgovanje električnom energijom. Ovom se Uredbom stoga utvrđuju minimalna usklađena pravila čiji je krajnji cilj jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje kako bi se osigurao jasan pravni okvir za učinkovit i suvremen sustav dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjima, koji će u korist potrošača olakšati trgovanje električnom energijom na području cijele Unije, omogućiti učinkovitiju upotrebu mreže i povećati konkurenciju.
- (4) Radi provedbe jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja operatori prijenosnog sustava moraju na koordinirani način proračunavati raspoloživi prekogranični kapacitet. U tu bi svrhu trebali utvrditi zajednički model mreže, uključujući procjene proizvodnje, opterećenja i stanja mreže za svaki sat. Raspoloživi bi se kapaciteti uobičajeno trebali izračunavati tzv. metodom proračuna temeljenom na tokovima snaga, kojom se uzima u obzir da električna energija može teći različitim putovima i optimira raspoloživi kapacitet u mrežama koje su u velikoj mjeri međuovisne. Raspoloživi prekogranični kapacitet trebao bi biti jedan od najvažnijih podataka za daljnji postupak proračunavanja u kojem se uparuju sve prodajne i kupovne ponude iz cijele Unije prikupljene na burzama električne energije, uzimajući u obzir raspoloživi prekogranični kapacitet na ekonomski optimalan način. Jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem osigurava se da energija obično teče iz područja s manjom cijenom u područja s većom cijenom.
- (5) Operator tržišnog povezivanja upotrebljava poseban algoritam za optimalno uparivanje prodajnih i kupovnih ponuda. Rezultate proračuna potrebno je dati na raspolaganje svim burzama električne energije prema načelu nediskriminacije. Na temelju rezultata proračuna koji je izradio operator tržišnog povezivanja, burze električne energije trebale bi obavijestiti svoje klijente o uspješnim prodajnim i kupovnim ponudama. Energija bi se nakon toga trebala prenijeti mrežom prema rezultatima proračuna operatora tržišnog povezivanja. Postupci za

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 15.

jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje slični su, uz iznimku da je za unutardnevno povezivanje potrebno upotrebljavati kontinuiran postupak tijekom dana, a ne jedan pojedinačni proračun kao u povezivanju dan unaprijed.

- (6) Proračun kapaciteta za razdoblja tržišta dan unaprijed i unutardnevnog tržišta potrebno je koordinirati najmanje na regionalnoj razini kako bi se osigurao pouzdan proračun kapaciteta i davanje optimalnog kapaciteta na raspolaganje tržištu. Radi određivanja ulaznih podataka, pristupa proračunu i zahtjeva za potvrđivanje potrebno je izraditi zajedničke metodologije regionalnog proračuna kapaciteta. Informacije o raspoloživom kapacitetu potrebno je pravodobno ažurirati na temelju najnovijih informacija učinkovitim proračunavanjem kapaciteta.
- (7) Dopuštaju se dva pristupa proračunu prekozonskog kapaciteta: pristup temeljen na tokovima snaga ili pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu. Pristup temeljen na tokovima snaga potrebno je primjenjivati kao glavni pristup za proračun kapaciteta dan unaprijed i unutardnevni proračun kapaciteta kad postoji velika međuovisnost prekozonskog kapaciteta. Pristup temeljen na tokovima snaga potrebno je uvesti tek nakon što se obavi savjetovanje sa sudionicima na tržištu i nakon što im se da dovoljno vremena za pripremu kako bi prelazak mogao proteći glatko. Pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu potrebno je primijeniti samo u regijama gdje je kapacitet između zona trgovanja u manjoj mjeri međuovisan i može se dokazati da se pristupom temeljenim na tokovima snaga ne bi ostvarila dodana vrijednost.
- (8) Za jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje potrebno je uspostaviti zajednički model mreže koji predstavlja povezani europski sustav radi koordiniranog proračunavanja prekozonskog kapaciteta. Zajednički model mreže trebao bi sadržavati model prijenosnog sustava s lokacijom proizvodnih jedinica i kupaca važnih za proračun prekozonskog kapaciteta. Za stvaranje zajedničkog modela mreže ključno je da svaki operator prijenosnog sustava dostavlja točne i pravodobne informacije.
- (9) Od svakog bi se operatora prijenosnog sustava trebalo zahtijevati da pripremi pojedinačni model mreže svojeg sustava i pošalje ga operatorima prijenosnog sustava odgovornima za njihovo spajanje u zajednički model mreže. Pojedinačni modeli mreže trebali bi sadržavati informacije iz proizvodnih i potrošačkih jedinica.
- (10) Operatori prijenosnog sustava trebali bi primjenjivati zajednički skup korektivnih mjera kao što su trgovanje u suprotnom smjeru ili redispečiranje za rješavanje unutarnjih zagušenja i zagušenja između zona trgovanja. Operatori prijenosnog sustava trebali bi usklađivati primjenu korektivnih mjera pri proračunavanju kapaciteta kako bi pridonijeli učinkovitijoj dodjeli kapaciteta i izbjegli nepotrebna ograničavanja prekograničnih kapaciteta.
- (11) Zone trgovanja koje odražavaju raspodjelu ponude i potražnje predstavljaju temeljno načelo tržišnog trgovanja električnom energijom i preduvjet za ostvarivanje punog potencijala metoda dodjele kapaciteta, uključujući i metodu temeljenu na tokovima snaga. Stoga je zone trgovanja potrebno odrediti tako da se osiguraju učinkovito upravljanje zagušenjima i opća učinkovitost tržišta. Zone trgovanja naknadno se mogu mijenjati razdvajanjem, spajanjem ili prilagođavanjem granica zona. Zone trgovanja trebale bi biti jednake za sva razdoblja tržišta. Postupak preispitivanja konfiguracija zona trgovanja predviđen ovom Uredbom imat će važnu ulogu u utvrđivanju strukturnih uskih grla i njime će se omogućiti učinkovitije identificiranje zona trgovanja.
- (12) Operatori prijenosnog sustava trebali bi provoditi koordinirano redispečiranje od prekogranične važnosti ili koordinirano trgovanje u suprotnom smjeru na regionalnoj razini ili iznad nje. Redispečiranje od prekogranične važnosti ili trgovanje u suprotnom smjeru potrebno je koordinirati s unutarnjim redispečiranjem ili trgovanjem u suprotnom smjeru na području kontrole.
- (13) Kapacitet je potrebno dodijeliti u razdobljima tržišta dan unaprijed i unutardnevnog tržišta s pomoću implicitnih metoda dodjele, točnije metoda za zajedničku dodjelu električne energije i kapaciteta. U slučaju jedinstvenog povezivanja dan unaprijed ta bi metoda trebala biti implicitna dražba, a u slučaju jedinstvenog unutardnevnog povezivanja to bi trebala biti kontinuirana implicitna dodjela. Metoda implicitne dražbe trebala bi se oslanjati na učinkovita i pravovremena sučelja između operatora prijenosnog sustava, burza električne energije i niza drugih stranaka kako bi se osigurala učinkovita dodjela kapaciteta i upravljanje zagušenjima.
- (14) Za jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje potrebno je po potrebi iskoristiti postojeće tržišne operatore i već primijenjena rješenja a da se ne sprječava konkurencija novih operatora u svrhu učinkovitosti i s ciljem primjene jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja što je prije moguće.

- (15) Komisija može u suradnji s Agencijom za suradnju energetskih regulatora (dalje u tekstu „Agencija“) uspostaviti ili imenovati jedan regulirani subjekt da obavlja uobičajene funkcije operatora tržišnog povezivanja povezane s tržišnim funkcioniranjem jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja.
- (16) Razvoj likvidnijih unutardnevnih tržišta kojim se sudionicima nudi mogućnost da svoje pozicije uravnoteže bliže stvarnom vremenu trebao bi olakšati integraciju obnovljivih izvora energije na tržište električne energije Unije i tako posljedično olakšati ciljeve politike o obnovljivoj energiji.
- (17) Kapacitet između zona dan unaprijed i unutardnevni kapacitet između zona trebali bi biti jamčeni kako bi se omogućila učinkovita prekogranična dodjela.
- (18) Za provedbu implicitnih dražbi na razini Unije potrebno je osigurati postupak cjenovnog povezivanja tržišta na razini Unije. Taj bi postupak trebao poštovati prijenosni kapacitet i ograničenja pri dodjeli i trebao bi biti osmišljen tako da omogućuje primjenu ili širenje u cijeloj Uniji te razvoj budućih novih vrsta proizvoda.
- (19) Burze električne energije prikupljaju prodajne i kupovne ponude u različitim razdobljima koje služe kao nužni ulazni podaci za proračun kapaciteta u postupku jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja. Stoga se pravilima za trgovanje električnom energijom predviđenima ovom Uredbom zahtijeva institucionalni okvir za burze električne energije. Zajednički zahtjevi za određivanje nominiranih operatora tržišta električne energije i za njihove zadatke trebali bi olakšati ostvarivanje ciljeva Uredbe (EZ) br. 714/2009 i omogućiti da se jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem prikladno uzme u obzir unutarnje tržište.
- (20) Uvođenje postupka jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja zahtijeva suradnju potencijalno konkurentnih burzi električne energije kako bi se uspostavile zajedničke funkcije tržišnog povezivanja. Zato su nadzor i usklađenost s pravilima tržišnog natjecanja od iznimne važnosti u pogledu tih zajedničkih funkcija.
- (21) Unatoč stvaranju pouzdanog algoritma za optimalno uparivanje prodajnih i kupovnih ponuda i prikladnih pričuvnih postupaka, moguće su situacije u kojima postupak cjenovnog povezivanja tržišta ne može dati rezultate. Zato će na nacionalnoj i regionalnoj razini biti potrebna alternativna rješenja kako bi se osiguralo da se kapacitet ipak može dodijeliti.
- (22) Potrebno je uvesti pouzdano određivanje cijena prijenosnog kapaciteta za razdoblje unutardnevnog tržišta koje će odražavati zagušenja u slučaju nedovoljnog kapaciteta.
- (23) Sve stvarno nastale troškove povezane s jamčenjem jamčenog kapaciteta i uspostavljanjem postupaka za usklađivanje s ovom Uredbom potrebno je pravodobno nadoknaditi preko mrežnih tarifa ili prikladnih mehanizama. Nominirani operatori tržišta električne energije, uključujući one koji obavljaju funkcije tržišnog povezivanja, trebali bi imati pravo na nadoknadu svojih nastalih troškova ako su oni stvarno nastali te ako su razumni i razmjerni.
- (24) Pravila dijeljenja zajedničkih troškova jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i jedinstvenog povezivanja koji nastanu nominiranim operatorima tržišta električne energije i operatorima tržišnog povezivanja iz različitih država članica potrebno je dogovoriti prije početka postupka provedbe radi izbjegavanja kašnjenja i sporova izazvanih dijeljenjem troškova.
- (25) Suradnja između operatora prijenosnog sustava, nominiranih operatora tržišta električne energije i regulatornih tijela nužna je za poticanje dovršetka i učinkovitog funkcioniranja unutarnjeg tržišta električne energije i za osiguranje optimalnog upravljanja, koordiniranog rada i razboritog tehničkog razvoja elektroenergetskog prijenosnog sustava u Uniji. Operatori prijenosnog sustava, nominirani operatori tržišta električne energije i regulatorna tijela trebali bi iskorištavati sinergije proizišle iz projekata dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjima te tako pridonijeti razvoju unutarnjeg tržišta električne energije. Trebali bi primjenjivati stečeno iskustvo, poštovati donesene odluke i primjenjivati rješenja razvijena u sklopu tih projekata.
- (26) Za osiguranje uske suradnje između operatora prijenosnog sustava, nominiranih operatora tržišta električne energije i regulatornih tijela potrebno je uspostaviti robustan, pouzdan i nediskriminirajući upravljački okvir Unije za jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje.

- (27) Cilj ove Uredbe, to jest uspostava jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, ne može se uspješno ostvariti bez određenog skupa usklađenih pravila za proračun kapaciteta, upravljanje zagušenjima i trgovanje električnom energijom.
- (28) Međutim, jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje potrebno je provoditi samo postupno jer su regulatorni okvir za trgovanje električnom energijom i fizička struktura prijenosne mreže obilježeni znatnim razlikama između država članica i regija. Stoga se uvođenjem jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja zahtijeva postupno usklađivanje postojećih metodologija za proračun kapaciteta, dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima. Jedinstveno unutardnevno povezivanje i povezivanje dan unaprijed stoga se po potrebi mogu uvesti na regionalnoj razini kao međukorak.
- (29) Jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem zahtijeva se uvođenje usklađenih maksimalnih i minimalnih ravnotežnih cijena kojima se pridonosi jačanju uvjeta ulaganja u sigurne kapacitete i dugoročnu sigurnu opskrbu unutar država članica i između njih.
- (30) S obzirom na iznimno visok stupanj složenosti i podrobnosti odredaba i uvjeta ili metodologija potrebnih za potpunu primjenu jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije trebali bi razviti određene detaljne odredbe i uvjete ili metodologije, koje bi trebala odobriti regulatorna tijela. Međutim, rad operatora prijenosnog sustava i burzi električne energije na razvoju određenih odredaba i uvjeta ili metodologija, kao ni odobrenje regulatornih tijela nakon toga, ne smiju odgoditi dovršetak unutarnjeg tržišta električne energije. Stoga je potrebno uključiti posebne odredbe o suradnji između operatora prijenosnog sustava, nominiranih operatora tržišta električne energije i regulatornih tijela.
- (31) U skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Agencija bi trebala donijeti odluku ako nadležna nacionalna regulatorna tijela ne mogu postići dogovor o zajedničkim odredbama i uvjetima ili metodologijama.
- (32) Ova je Uredba razvijena u uskoj suradnji s Agencijom za suradnju energetskih regulatora (ACER), Europskom mrežom operatora prijenosnih sustava (ENTSO) za električnu energiju i dionicima s ciljem transparentnog i participativnog donošenja učinkovitih, uravnoteženih i razmjernih pravila. U skladu s člankom 18. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 714/2009, Komisija će se prije nego što predloži bilo kakve izmjene ove Uredbe savjetovati s ACER-om, ENTSO-om za električnu energiju i drugim relevantnim dionicima, posebno nominiranim operatorima tržišta električne energije.
- (33) Ovom se Uredbom dopunjuje Prilog I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 u skladu s načelima utvrđenima člankom 16. te Uredbe.
- (34) Zbog znatnih izazova prilikom uvođenja jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja na sadašnje tržište Irske i Sjeverne Irske, ono je podvrgnuto velikim izmjenama. Stoga je potrebno dodatno vrijeme za provedbu dijelova ove Uredbe uz uspostavljanje određenog broja prijelaznih aranžmana.
- (35) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 714/2009,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju detaljne smjernice za dodjelu prekozonskog kapaciteta i upravljanje zagušenjima na tržištima dan unaprijed i unutardnevnim tržištima, uključujući zahtjeve za izradu zajedničkih metodologija za određivanje količina kapaciteta istodobno raspoloživih između zona trgovanja i kriterija za ocjenjivanje učinkovitosti te preispitivanje određivanja zona trgovanja.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetskih regulatora (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.).

2. Ova se Uredba primjenjuje na sve prijenosne sustave i interkonekcije u Uniji, osim na otočne prijenosne sustave koji s drugim prijenosnim sustavima nisu povezani interkonekcijskim vodovima.
3. U državama članicama u kojima postoji više od jednog operatora prijenosnog sustava ova se Uredba primjenjuje na sve operatore prijenosnog sustava u toj državi članici. Ako operator prijenosnog sustava nema funkciju bitnu za obveze prema ovoj Uredbi, države članice mogu predvidjeti da se odgovornost za ispunjavanje tih obveza prenese na jednog ili više različitih specifičnih operatora prijenosnog sustava.
4. Jedinствeno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje u Uniji može se otvoriti operatorima tržišta i operatorima prijenosnog sustava koji djeluju u Švicarskoj pod uvjetom da se u nacionalnom pravu te zemlje primijene glavne odredbe zakonodavstva Unije o tržištu električne energije i da postoji međuvladin sporazum o suradnji na području električne energije između Unije i Švicarske.
5. Pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka 4., o sudjelovanju Švicarske u povezivanju dan unaprijed i jedinstvenom unutardnevnom povezivanju odlučuje Komisija na temelju mišljenja Agencije. Prava i obveze švicarskih nominiranih operatora tržišta električne energije i operatora prijenosnog sustava koji se priključuju jedinstvenom povezivanju dan unaprijed moraju biti u skladu s pravima i obvezama nominiranih operatora tržišta električne energije i operatora prijenosnog sustava koji djeluju u Uniji kako bi se omogućilo nesmetano funkcioniranje sustava jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja koji se primjenjuju na razini Unije te ravnopravni uvjeti za sve dionike.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009, članka 2. Uredbe Komisije (EU) br. 543/2013 ⁽¹⁾ te članka 2. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „pojedinačni model mreže” znači skup podataka koji opisuje obilježja elektroenergetskog sustava (proizvodnju, opterećenje i topologiju mreže) i pripadajuća pravila za promjenu tih obilježja tijekom proračuna kapaciteta koji priprema nadležni operator prijenosnog sustava, namijenjen spajanju s drugim pojedinačnim modelima mreže radi stvaranja zajedničkog modela mreže;
2. „zajednički model mreže” znači skup podataka na razini Unije koji je dogovorilo više operatora prijenosnog sustava i kojim se opisuju glavna obilježja elektroenergetskog sustava (proizvodnja, opterećenje i topologija mreže) i pravila za promjenu tih obilježja tijekom proračuna kapaciteta;
3. „regija za proračun kapaciteta” znači zemljopisno područje na kojem se primjenjuje koordinirani proračun kapaciteta;
4. „scenarij” znači predviđeno stanje elektroenergetskog sustava u zadanom razdoblju;
5. „neto pozicija” znači saldirani zbroj izvoza i uvoza električne energije za svaku tržišnu vremensku jedinicu za zonu trgovanja;
6. „ograničenja pri dodjeli” znači ograničenja koja je potrebno poštovati pri dodjeli kapaciteta da bi se prijenosni sustav održao unutar graničnih vrijednosti pogonskih veličina i nisu pretvorena u kapacitet između zona trgovanja ili su potrebna za povećanje učinkovitosti dodjele kapaciteta;
7. „granične vrijednosti pogonskih veličina” znači prihvatljive pogonske granice za siguran rad sustava kao što su termička ograničenja, naponska ograničenja, ograničenja struje kratkog spoja, frekvencijska ograničenja i granice dinamičke stabilnosti;
8. „pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu” znači metoda proračuna kapaciteta koja se temelji na načelu procjenjivanja i unaprijednog određivanja maksimalne energije razmjene između susjednih zona trgovanja;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 543/2013 od 14. lipnja 2013. o dostavi i objavi podataka na tržištima električne energije i o izmjeni Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 163, 15.6.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.).

9. „pristup temeljen na tokovima snaga” znači metoda proračuna kapaciteta u kojoj su razmjene energije između zona trgovanja ograničene koeficijentima raspodjele tokova snaga i raspoloživim granicama kritičnih elemenata mreže;
10. „nepredviđeni slučaj” znači utvrđeni i mogući kvar elementa ili kvar elementa do kojeg je već došlo, uključujući ne samo elemente prijenosnog sustava već i značajne korisnike mreže i elemente distribucijske mreže ako su važni za siguran pogon prijenosnog sustava;
11. „subjekt odgovoran za usklađeni izračun prijenosnog kapaciteta” znači subjekt ili subjekti sa zadatkom proračunavanja prijenosnog kapaciteta, na regionalnoj ili višoj razini;
12. „metoda promjene proizvodnje” znači metoda pretvaranja promjene neto pozicije dane zone trgovanja u procijenjena injekcijska povećanja ili smanjenja u zajedničkom modelu mreže;
13. „korektivna mjera” znači svaka mjera koju ručno ili automatski poduzima operator prijenosnog sustava ili više operatora prijenosnog sustava kako bi se održala sigurnost pogona sustava;
14. „granica pouzdanosti” znači smanjenje prekozonskog kapaciteta radi pokrivanja nesigurnosti pri proračunu kapaciteta;
15. „tržišno vrijeme” znači srednjoeuropsko ljetno vrijeme ili srednjoeuropsko vrijeme, ovisno o tome koje je na snazi;
16. „prihod od zagušenja” znači prihodi dobiveni kao rezultat dodjele kapaciteta;
17. „zagušenje tržišta” znači stanje kad je ekonomski višak kod jedinstvenog povezivanja dan unaprijed ili unutardnevnog povezivanja ograničen kapacitetom između zona trgovanja ili ograničenjima pri dodjeli;
18. „fizičko zagušenje” znači svako mrežno stanje kada se predviđenim ili ostvarenim tokovima snage krše toplinske granice elemenata mreže i stabilnost napona ili granice kutne stabilnosti elektroenergetskog sustava;
19. „strukturno zagušenje” znači zagušenje u prijenosnom sustavu koje se može jednoznačno odrediti, predvidljivo je, zemljopisno stabilno tijekom određenog vremenskog razdoblja i često se ponavlja u stanjima normalnog pogona elektroenergetskog sustava;
20. „uparivanje” znači način trgovanja kojim se prodajni nalozi dodjeljuju prikladnim kupovnim nalogima kako bi se osigurao najveći ekonomski višak za jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili unutardnevno povezivanje;
21. „nalog” znači namjera kupnje ili prodaje energije ili kapaciteta koju izrazi sudionik na tržištu podložna navedenim uvjetima izvršenja;
22. „upareni nalozi” znači svi prodajni i kupovni, nalozi dobiveni algoritmom za cjenovno povezivanje tržišta ili algoritmom uparivanja kontinuiranog trgovanja;
23. „nominirani operator tržišta električne energije” znači subjekt koji je nadležno tijelo odredilo za obavljanje zadataka povezanih s jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed ili jedinstvenim unutardnevnim povezivanjem;
24. „zajednička knjiga naloga” znači modul u sustavu kontinuiranog unutardnevnog povezivanja kojim se prikupljaju svi uparivi nalozi od nominiranih operatora tržišta električne energije koji sudjeluju u jedinstvenom unutardnevnom povezivanju i obavljaju kontinuirano uparivanje tih naloga;
25. „trgovanje” znači jedan upareni nalog ili više njih;
26. „jedinstveno povezivanje dan unaprijed” znači postupak dražbe u okviru kojeg se uparuju prikupljeni nalozi i istodobno se dodjeljuje prekozonski kapacitet za različite zone trgovanja na tržištu dan unaprijed;
27. „jedinstveno unutardnevno povezivanje” znači kontinuirani proces u okviru kojeg se uparuju prikupljeni nalozi i istodobno se dodjeljuje prekozonski kapacitet za različite zone trgovanja na unutardnevnom tržištu;
28. „algoritam za cjenovno povezivanje tržišta” znači algoritam koji se upotrebljava za istodobno uparivanje naloga u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i dodjelu prekozonskog kapaciteta;
29. „algoritam uparivanja kontinuiranog trgovanja” znači algoritam koji se upotrebljava za uparivanje naloga u jedinstvenom unutardnevnom povezivanju i kontinuiranu dodjelu prekozonskog kapaciteta;

30. „funkcija operatora tržišnog povezivanja” znači zadatak uparivanja naloga s tržišta dan unaprijed i unutardnevnih tržišta za različite zone trgovanja uz istovremenu dodjelu prekozonskog kapaciteta;
31. „ravnotežna cijena” znači cijena određena prema najvišem prihvaćenom prodajnom nalogu i najnižem prihvaćenom kupovnom nalogu na tržištu električne energije;
32. „planirana razmjena” znači prijenos električne energije planiran između zemljopisnih područja, za svaku tržišnu vremensku jedinicu i zadani smjer;
33. „subjekt odgovoran za proračun planirane razmjene” znači subjekt ili subjekte sa zadatkom proračunavanja planiranih razmjena;
34. „razdoblje tržišta dan unaprijed” znači razdoblje trgovanja na tržištu električne energije koje traje do vremena zatvaranja tržišta dan unaprijed, u kojem se, za svaku tržišnu vremensku jedinicu, trguje proizvodima dan prije dana isporuke;
35. „jamstveni rok tržišta dan unaprijed” znači trenutak nakon kojeg se jamči međuzonski kapacitet;
36. „vrijeme zatvaranja tržišta dan unaprijed” znači vrijeme do kojeg se prihvaćaju nalozi na tržištu dan unaprijed;
37. „razdoblje unutardnevnog tržišta” znači razdoblje trgovanja na tržištu električne energije od vremena otvaranja unutardnevnog tržišta između zona do vremena njegova zatvaranja, u kojem se za svaku tržišnu vremensku jedinicu trguje proizvodima prije isporuke proizvoda kojima se trgovalo;
38. „vrijeme otvaranja unutardnevnog tržišta između zona” znači trenutak nakon kojeg se može trgovati međuzonskim kapacitetom za određenu tržišnu vremensku jedinicu na određenoj granici između zona trgovanja;
39. „vrijeme zatvaranja unutardnevnog tržišta između zona” znači trenutak nakon kojeg dodjela prekozonskog kapaciteta više nije dopuštena za danu tržišnu vremensku jedinicu;
40. „modul upravljanja kapacitetom” znači sustav koji sadržava ažurirane informacije o raspoloživom prekozonskom kapacitetu za dodjelu unutardnevnog prekozonskog kapaciteta;
41. „nestandardni unutardnevni proizvod” znači proizvod za kontinuirano unutardnevno povezivanje koji nije namijenjen za neprekidnu dostavu energije ili za razdoblje koje prelazi jednu tržišnu vremensku jedinicu s posebnim obilježjima projektiranima da odražavaju uobičajen rad sustava ili tržišne potrebe, na primjer nalozi koji obuhvaćaju višestruke tržišne vremenske jedinice ili proizvode koji odražavaju troškove pokretanja proizvodnih jedinica;
42. „središnja protustranka” znači subjekt ili subjekti sa zadatkom zaključivanja ugovora sa sudionicima na tržištu obnovom ugovora koji su rezultat postupka uparivanja i organiziranja prijenosa neto pozicija koje su rezultat dodjele kapaciteta s drugim središnjim protustrankama ili prijenosnim agentima;
43. „prijenosni agent” znači subjekt ili subjekti sa zadatkom prenošenja neto pozicija između različitih središnjih protustranaka;
44. „jamstvo” znači jamčenje da će prava na kapacitet između zona trgovanja ostati nepromijenjena te da će u slučaju njihove izmjene biti plaćena naknada;
45. „viša sila” znači svaki nepredviđen ili neobičan događaj ili situacija izvan razumne kontrole operatora prijenosnog sustava, neizazvan njegovom pogreškom, koji se ne može ni izbjeći ili prevladati razumnim oprezom i marom ni riješiti mjerama koje su s tehničkog, financijskog ili ekonomskog stajališta tom operatoru prijenosnog sustava razumno moguće, doista se dogodio i objektivno je provjeriv te onemogućuje tom operatoru prijenosnog sustava da privremeno ili trajno ispunjava svoje obveze u skladu s ovom Uredbom;
46. „ekonomski višak za jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili unutardnevno povezivanje” znači zbroj i. dobavljačevog viška za jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili unutardnevno povezivanje za odgovarajuće razdoblje, ii. potrošačkog viška za jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili unutardnevno povezivanje, iii. prihod od zagušenja i iv. druge povezane troškove i koristi kad povećavaju ekonomsku učinkovitost za odgovarajuće razdoblje, pri čemu su dobavljački i potrošački višak razlika između prihvaćenih naloga i ravnotežne cijene po jedinici energije pomnožena s količinom energije iz naloga.

Članak 3.

Ciljevi suradnje pri dodjeli kapaciteta i upravljanju zagušenjima

Cilj je ove Uredbe:

- (a) poticanje učinkovite konkurentnosti u proizvodnji, trgovanju i opskrbi električnom energijom;
- (b) osiguranje optimalne upotrebe prijenosne infrastrukture;
- (c) osiguranje sigurnog pogona sustava;
- (d) optimiranje proračuna i dodjele prekozonskog kapaciteta;
- (e) osiguranje poštenog i nediskriminirajućeg tretmana operatora prijenosnog sustava, nominiranih operatora tržišta električne energije, Agencije, regulatornih tijela i sudionika na tržištu;
- (f) osiguranje i poboljšanje transparentnosti i pouzdanosti informacija;
- (g) doprinošenje učinkovitom dugoročnom radu i razvoju elektroenergetskog prijenosnog sustava i elektroenergetskog sektora u Uniji;
- (h) poštovanje potrebe za poštenim i uređenim tržištem te poštenim i uređenim formiranjem cijena;
- (i) stvaranje ravnopravnih uvjeta za nominirane operatore tržišta električne energije;
- (j) osiguravanje nediskriminirajućeg pristupa kapacitetu između zona trgovanja.

Članak 4.

Određivanje nominiranih operatora tržišta električne energije i opoziv određenja

1. Svaka država čiji je elektroenergetski sustav povezan sa zonom trgovanja u drugoj državi članici osigurava određivanje jednog ili više nominiranih operatora tržišta električne energije do četiri mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe za provođenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i/ili unutar dnevnog povezivanja. U tu svrhu domaći i strani tržišni operatori mogu biti pozvani da podnesu zahtjev za određivanje nominiranim operatorom tržišta električne energije.
2. Svaka predmetna država članica osigurava da je u svakoj zoni trgovanja na njezinu državnom području određen najmanje jedan nominirani operator tržišta električne energije. Nominirani operatori tržišta električne energije određuju se na početno razdoblje od četiri godine. Osim ako se primjenjuje članak 5. stavak 1., države članice omogućuju podnošenje zahtjeva za određivanje najmanje jednom godišnje.
3. Ako države članice nisu drukčije propisale, regulatorna su tijela tijela za određivanje koja su odgovorna za određivanje nominiranih operatora tržišta električne energije, nadzor usklađenosti s preduvjetima za određivanje i, u slučaju nacionalnih pravnih monopola, odobrenje naknada nominiranih operatora tržišta električne energije ili metodologije za proračun naknada nominiranih operatora tržišta električne energije. Države članice mogu predvidjeti da tijela koja nisu regulatorna tijela budu tijela za određivanje. U tim okolnostima države članice osiguravaju da tijelo za određivanje ima jednaka prava i obveze kao regulatorna tijela za učinkovito obavljanje svojih zadataka.
4. Tijelo za određivanje ocjenjuje ispunjavaju li kandidati za nominiranog operatora tržišta električne energije preduvjete utvrđene člankom 6. Ti se preduvjeti primjenjuju neovisno o tome imenuje li se jednog ili više nominiranih operatora tržišta električne energije. Pri donošenju odluke o određivanju nominiranih operatora tržišta električne energije izbjegava se svaka diskriminacija između kandidata, posebno između stranih i domaćih kandidata. Ako tijelo za određivanje nije regulatorno tijelo, regulatorno tijelo daje mišljenje o tome u kojoj mjeri kandidat za određivanje ispunjava preduvjete za određivanje utvrđene člankom 6. Određivanja nominiranih operatora tržišta električne energije odbijaju se samo ako nisu ispunjeni preduvjeti za određivanje iz članka 6. ili u skladu s člankom 5. stavkom 1.
5. Nominirani operator tržišta električne energije određen u jednoj državi članici ima pravo nuditi usluge trgovanja dan unaprijed i unutar dnevnog trgovanja s isporukom u drugoj državi članici. Pravila trgovanja u potonjoj državi članici primjenjuju se bez potrebe za određivanjem kao nominiranog operatora tržišta električne energije u toj državi članici.

Tijela za određivanje nadziru sve nominirane operatore tržišta električne energije koji provode jedinstveno povezivanje dan unaprijed i/ili unutardnevno povezivanje u svojim državama članicama. U skladu s člankom 19. Uredbe 714/2009, tijela za određivanje osiguravaju usklađenost svih nominiranih operatora tržišta električne energije koji provode jedinstveno povezivanje dan unaprijed i/ili unutardnevno povezivanje u svojim državama članicama s ovom Uredbom bez obzira na to gdje su određeni nominirani operatori tržišta električne energije. Tijela nadležna za određivanje nominiranih operatora tržišta električne energije, nadzor i provedbu razmjenjuju sve informacije potrebne za učinkovit nadzor aktivnosti nominiranih operatora tržišta električne energije.

Određeni nominirani operator tržišta električne energije mora izvijestiti tijelo za određivanje druge države članice ako predlaže provoditi jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili unutardnevno povezivanje u toj državi članici dva mjeseca prije početka djelovanja.

6. Iznimno od stavka 5. ovog članka, država članica može odbiti usluge trgovanja nominiranog operatora tržišta električne energije koji je određen u drugoj državi članici:

- (a) ako u državi članici ili zoni trgovanja države članice u kojoj se vrši isporuka električne energije postoji nacionalni pravni monopol za usluge trgovanja dan unaprijed i unutardnevnog trgovanja u skladu s člankom 5. stavkom 1.; ili
- (b) ako država članica u kojoj se vrši isporuka električne energije može utvrditi postojanje tehničkih prepreka za isporuku električne energije kupljene na tržištima dan unaprijed i unutardnevnim tržištima u tu državu članicu posredstvom nominiranih operatora tržišta električne energije koji su određeni u drugoj državi članici zbog potrebe da se osigura ispunjavanje ciljeva ove Uredbe i istodobno održi sigurnost pogona sustava; ili
- (c) ako pravila trgovanja u državi članici isporuke električne energije nisu u skladu s isporukom u tu državu članicu električne energije kupljene na temelju usluga trgovanja dan unaprijed i unutardnevnog trgovanja koje pruža nominirani operator tržišta električne energije koji je određen u drugoj državi članici; ili
- (d) ako je nominirani operator tržišta električne energije nacionalni pravni monopol u skladu s člankom 5. u državi članici u kojoj je određen.

7. U slučaju donošenja odluke o odbijanju usluga trgovanja dan unaprijed i/ili unutardnevnog trgovanja s isporukom električne energije u drugu državu članicu, država članica isporuke električne energije o svojoj odluci izvješćuje nominiranog operatora tržišta električne energije i tijelo za određivanje države članice u kojoj je određen nominirani operator tržišta električne energije, kao i Agenciju i Komisiju. Odluka o odbijanju mora se propisno obrazložiti. U slučajevima utvrđenima podstavkom 6. točkama (b) i (c), u odluci o odbijanju usluga trgovanja s isporukom električne energije u drugu državu članicu navodi se i kako se i do kada tehničke prepreke trgovanju mogu prevladati ili domaća pravila trgovanja mogu uskladiti s uslugama trgovanja s isporukom električne energije u drugu državu članicu. Tijelo za određivanje države članice koja je odbila usluge trgovanja ispituje odluku i objavljuje mišljenje o tome kako ukloniti prepreke uslugama trgovanja ili uskladiti usluge trgovanja s pravilima trgovanja.

8. Država članica u kojoj je određen nominirani operator tržišta električne energije osigurava da se određenje opozove ako nominirani operator tržišta električne energije prestane ispunjavati preduvjete iz članka 6. i ako se ne uspije ponovno uskladiti s njima u roku od šest mjeseci nakon što ga je tijelo za određivanje izvijestilo o neispunjavanju preduvjeta. Ako regulatorno tijelo nije odgovorno za određivanje i nadzor, s njim se provodi savjetovanje o opozivu. Tijelo za određivanje isto tako izvješćuje tijela za određivanje drugih država članica u kojima djeluje taj nominirani operator tržišta električne energije o njegovu neispunjavanju preduvjeta istodobno kada o tome izvješćuje nominiranog operatora tržišta električne energije.

9. Ako tijelo za određivanje države članice utvrdi da nominirani operator tržišta električne energije koji djeluje, ali nije određen u njegovoj zemlji, ne ispunjava preduvjete iz članka 6. u vezi s aktivnostima koje provodi u toj zemlji, mora izvijestiti nominiranog operatora tržišta električne energije o neispunjavanju preduvjeta. Ako se nominirani operator tržišta električne energije ponovno ne uskladi s preduvjetima u roku od tri mjeseca od obavijesti o neispunjavanju, tijelo za određivanje može mu suspendirati pravo na ponudu usluga unutardnevnog trgovanja i trgovanja dan unaprijed u toj državi članici sve dok se nominirani operator tržišta električne energije ponovno ne uskladi s preduvjetima. Tijelo za određivanje izvješćuje tijelo za određivanje države članice u kojoj je određen nominirani operator tržišta električne energije, Agenciju i Komisiju.

10. Tijelo za određivanje obavješćuje Agenciju o određivanju i opozivu nominiranih operatora tržišta električne energije. Agencija na svojem web-mjestu vodi popis nominiranih operatora tržišta električne energije, njihovog statusa i mjesta poslovanja.

Članak 5.

Određivanje nominiranih operatora tržišta električne energije u slučaju nacionalnog pravnog monopola za usluge trgovanja

1. Ako u državi članici ili zoni trgovanja države članice u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe već postoji nacionalni pravni monopol za usluge trgovanja dan unaprijed i unutardnevnog trgovanja kojim se isključuje određivanje više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije, predmetna država članica mora izvijestiti Komisiju u roku od dva mjeseca od stupanja ove Uredbe na snagu i može odbiti određivanje više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije po zoni trgovanja.

Ako postoji više kandidata za određivanje jednog nominiranog operatora tržišta električne energije, predmetna država članica određuje onog kandidata koji najbolje ispunjava preduvjete navedene u članku 6. Ako država članica odbije određivanje više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije po zoni trgovanja, nadležno nacionalno tijelo podešava ili odobrava naknade nominiranog operatora tržišta za trgovanje na tržištima dan unaprijed i unutar dnevnim tržištima dovoljno vremena prije njihova stupanja na snagu ili određuje metodologije za proračun naknada.

U skladu s člankom 4. stavkom 6., predmetna država članica može odbiti i usluge prekograničnog trgovanja koje nudi nominirani operator tržišta električne energije određen u drugoj državi članici; međutim, zaštita postojećih burza električne energije u toj državi članici od ekonomskih teškoća kroz tržišno natjecanje nije opravdani razlog za odbijanje.

2. U smislu ove Uredbe smatra se da nacionalni pravni monopol postoji ako je nacionalnim pravom izričito predviđeno da u državi članici ili zoni trgovanja države članice usluge trgovanja dan unaprijed i unutar dnevnog trgovanja može obavljati najviše jedan subjekt.

3. Dvije godine od stupanja na snagu ove Uredbe Komisija u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 714/2009 Europskom parlamentu i Vijeću prosljeđuje izvješće o razvoju jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutar dnevnog povezivanja u državama članicama, s posebnim naglaskom na razvoju tržišnog natjecanja između nominiranih operatora tržišta električne energije. Na temelju tog izvješća i ako Komisija smatra da nema opravdanja za nastavak nacionalnih pravnih monopola ili za daljnje odbijanje države članice da dopusti prekogranično trgovanje nominiranog operatora tržišta električne energije određenog u drugoj državi članici, Komisija može razmotriti odgovarajuće zakonodavne ili druge prikladne mjere kojima će se dodatno povećati tržišno natjecanje i trgovanje između i unutar država članica. Komisija u izvješće uključuje i ocjenu upravljanja jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutar dnevnim povezivanjem uspostavljenima ovom Uredbom, s posebnim naglaskom na transparentnost funkcija operatora tržišnog povezivanja koje zajednički izvršavaju nominirani operatori tržišta električne energije. Na temelju tog izvješća i ako Komisija smatra da postoji dvosmislenost u izvršavanju monopolističkih funkcija operatora tržišnog povezivanja i ostalih zadataka nominiranog operatora tržišta električne energije, Komisija može razmotriti odgovarajuće zakonodavne ili druge prikladne mjere kojima će se dodatno povećati transparentnost i učinkovito funkcioniranje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutar dnevnog povezivanja.

Članak 6.

Preduvjeti za određivanje nominiranih operatora tržišta električne energije

1. Kandidat se određuje kao nominirani operator tržišta električne energije samo ako ispunjava sljedeće zahtjeve:
 - (a) podgovarao je ili podgovara odgovarajuće resurse za zajedničko, koordinirano i sukladno provođenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i/ili jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja, uključujući resurse neophodne za izvršenje funkcija nominiranog operatora tržišta električne energije, financijske resurse, potrebnu informacijsku tehnologiju, tehničku infrastrukturu i radne postupke, ili osigurava dokaze da će te resurse steći tijekom razumnog pripremnog razdoblja prije preuzimanja svojih zadataka u skladu s člankom 7.;
 - (b) može osigurati sudionicima na tržištu otvoren pristup informacijama u vezi sa zadacima nominiranog operatora tržišta električne energije u skladu s člankom 7.;
 - (c) troškovno je učinkovit u pogledu jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutar dnevnog povezivanja te u okviru svojeg unutarnjeg računovodstva vodi zasebno knjigovodstvo za funkcije operatora tržišnog povezivanja i druge aktivnosti radi sprječavanja unakrsnog subvencioniranja;
 - (d) u odgovarajućoj je mjeri poslovno odvojen od drugih sudionika na tržištu;
 - (e) ako je u državi članici određen kao nacionalni pravni monopol za usluge trgovanja dan unaprijed i unutar dnevnog trgovanja, ne smije primjenjivati naknade iz članka 5. stavka 1. za financiranje svojih aktivnosti dan unaprijed ili unutar dnevnih aktivnosti ni u jednoj državi članici osim u onoj u kojoj se navedene naknade naplaćuju;
 - (f) može postupati nediskriminirajuće sa svim sudionicima na tržištu;
 - (g) ima uspostavljene odgovarajuće aranžmane za nadzor tržišta;
 - (h) ima sklopljene odgovarajuće sporazume o transparentnosti i povjerljivosti sa sudionicima na tržištu i operatorima prijenosnog sustava;

- (i) može pružati potrebne usluge financijskog poravnanja i plaćanja;
 - (j) može uspostaviti potrebne komunikacijske sustave i postupke za koordinaciju s operatorima prijenosnog sustava države članice.
2. Preduvjeti za određivanje utvrđeni stavkom 1. primjenjuju se tako da je tržišno natjecanje između nominiranih operatora tržišta električne energije organizirano na pravedan i nediskriminirajući način.

Članak 7.

Zadaci nominiranog operatora tržišta električne energije

1. Nominirani operatori tržišta električne energije djeluju kao tržišni operatori na nacionalnim ili regionalnim tržištima te u suradnji s operatorima prijenosnog sustava provode jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje. Njihovi zadaci uključuju primanje naloga od sudionika na tržištu, sveukupnu odgovornost za uparivanje i dodjeljivanje naloga u skladu s rezultatima jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, objavljivanje cijena te financijsko poravnanje i plaćanje ugovora proizišlih iz trgovanja u skladu s relevantnim sporazumima i propisima sudionika.

U vezi s jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem, nominirani operatori tržišta električne energije posebno su odgovorni za sljedeće zadatke:

- (a) provedbu funkcija operatora tržišnog povezivanja utvrđenih stavkom 2. u koordinaciji s ostalim nominiranim operatorima tržišta električne energije;
 - (b) zajedničko utvrđivanje zahtjeva za jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje, zahtjeva za funkcije operatora tržišnog povezivanja i algoritam za cjenovno povezivanje tržišta u pogledu svih pitanja povezanih s funkcioniranjem tržišta električne energije u skladu sa stavkom 2. ovog članka te člancima 36. i 37.;
 - (c) određivanje maksimalnih i minimalnih cijena u skladu s člancima 41. i 54.;
 - (d) osiguranje anonimnosti i dijeljenje primljenih informacija o nalogima nužnim za izvršenje funkcija operatora tržišnog povezivanja predviđenih stavkom 2. ovog članka i člancima 40. i 53.;
 - (e) ocjenjivanje rezultata koje su dobivene funkcijama operatora tržišnog povezivanja utvrđene stavkom 2. ovog članka, dodjeljivanje naloga na temelju tih rezultata, potvrđivanje rezultata kao konačnih ako se smatraju ispravnima i preuzimanje odgovornosti za njih u skladu s člancima 48 i 60.;
 - (f) izvješćivanje sudionika na tržištu o rezultatima njihovih naloga u skladu s člancima 48 i 60.;
 - (g) djelovanje kao središnje protustranke za financijsko poravnanje i plaćanje u razmjeni energije koja je rezultat jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja u skladu s člankom 68. stavkom 3.;
 - (h) zajedničko uspostavljanje s relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije i operatorima prijenosnog sustava pričuvnih postupaka za rad nacionalnih ili regionalnih tržišta u skladu s člankom 36. stavkom 3. ako funkcije operatora tržišnog povezivanja ne osiguraju rezultate u skladu s člankom 39. stavkom 2., uzimajući u obzir alternativne postupke predviđene člankom 44.;
 - (i) zajedničku dostavu prognoza troškova i informacija o troškovima jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja nadležnim regulatornim tijelima i operatorima prijenosnog sustava kada se troškovi nominiranog operatora tržišta električne energije za uspostavljanje, izmjenu i provedbu jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja pokrivaju doprinosom predmetnog operatora prijenosnog sustava u skladu s člancima 75. do 77. te člankom 80.;
 - (j) Ako je to primjenjivo, u skladu s člancima 45. i 57., koordiniranje uspostavljanja aranžmana koji se odnose na više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije unutar zone trgovanja s operatorima prijenosnog sustava i provođenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i/ili unutardnevnog povezivanja u skladu s odobrenim aranžmanima.
2. Nominirani operatori tržišta električne energije izvršavaju funkcije operatora tržišnog povezivanja zajedno s ostalim nominiranim operatorima tržišta električne energije. Te funkcije uključuju sljedeće:
- (a) razvoj i održavanje algoritama, sustava i postupaka za jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje u skladu s člancima 36. i 51.;
 - (b) obradu ulaznih podataka o kapacitetu između zona trgovanja i ograničenjima pri dodjeli koje osiguravaju izvođači koordiniranog proračuna kapaciteta u skladu s člancima 46. i 58.;

(c) provođenje algoritama za cjenovno povezivanje tržišta i uparivanja kontinuiranog trgovanja u skladu s člancima 48. i 60.;

(d) potvrđivanje i slanje rezultata jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja nominiranim operatorima tržišta električne energije u skladu s člancima 48. i 60.

3. Do osam mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju svim regulatornim tijelima i Agenciji plan u kojem se utvrđuje kako zajednički uspostaviti i izvesti funkcije operatora tržišnog povezivanja utvrđene stavkom 2., uključujući potrebne nacрте sporazuma između nominiranih operatora tržišta električne energije i s trećim strankama. Plan uključuje detaljan opis i predloženi vremenski rok primjene koji ne smije biti dulji od 12 mjeseci te opis očekivanog učinka odredaba i uvjeta ili metodologija na uspostavljanje i izvođenje funkcija operatora tržišnog povezivanja u stavku 2.

4. Suradnja nominiranih operatora tržišta električne energije strogo je ograničena na ono što je nužno za učinkovito i sigurno oblikovanje, primjenu i izvršenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja. Zajedničko izvođenje funkcija operatora tržišnog povezivanja temelji se na načelu nediskriminacije i osigurava da nijedan nominirani operator tržišta električne energije nema neopravdanu ekonomsku prednost zbog sudjelovanja u funkcijama operatora tržišnog povezivanja.

5. Agencija prati napredak nominiranih operatora tržišta električne energije u uspostavljanju i izvođenju funkcija operatora tržišnog povezivanja, posebno u pogledu ugovornog i regulatornog okvira i tehničke pripravnosti za izvođenje funkcija operatora tržišnog povezivanja. Do 12 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe Agencija izvješćuje Komisiju je li napredak u uspostavljanju i uvođenju jedinstvenog povezivanja dan unaprijed ili unutardnevnog povezivanja zadovoljavajući.

Agencija može ocijeniti učinkovitost i djelotvornost uspostavljanja i izvođenja funkcija operatora tržišnog povezivanja u bilo kojem trenutku. Ako se takvim ocjenjivanjem utvrdi da zahtjevi nisu ispunjeni, Agencija može preporučiti Komisiji sve nužne daljnje mjere za pravovremeno učinkovito i djelotvorno izvođenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja.

6. Ako nominirani operatori tržišta električne energije u skladu s člankom 7. stavkom 3. ne dostave plan za uspostavljanje funkcija operatora tržišnog povezivanja iz stavka 2. ovog članka za razdoblja unutardnevnog tržišta ili tržišta dan unaprijed, Komisija može u skladu s člankom 9. stavkom 4. predložiti izmjenu ove Uredbe, uzimajući pritom posebno u obzir imenovanje Europske mreže operatora prijenosnih sustava (ENTSO) za električnu energiju ili drugog subjekta koji bi vršili funkcije operatora tržišnog povezivanja za jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili za unutardnevno povezivanje umjesto nominiranih operatora tržišta električne energije.

Članak 8.

Zadaci operatora prijenosnog sustava povezani s jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem

1. U državama članicama čiji su elektroenergetski sustavi povezani svi operatori prijenosnog sustava sudjeluju u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i unutardnevnom povezivanju.

2. Operatori prijenosnog sustava:

(a) zajednički utvrđuju zahtjeve operatora prijenosnog sustava za algoritam za cjenovno povezivanje tržišta i algoritam uparivanja kontinuiranog trgovanja za sve aspekte povezane s dodjelom kapaciteta u skladu s člankom 37. stavkom 1. točkom (a);

(b) zajednički potvrđuju algoritme uparivanja u odnosu na zahtjeve iz točke (a) ovog stavka u skladu s člankom 37. stavkom 4.;

(c) uspostavljaju i izvode proračun kapaciteta u skladu s člancima 14. do 30.;

(d) po potrebi uspostavljaju dodjelu kapaciteta između zona trgovanja i druge aranžmane u skladu s člancima 45. i 57.;

(e) proračunavaju i šalju prekozonske kapacitete te ograničenja pri dodjeli u skladu s člancima 46. i 58.;

(f) provjeravaju rezultate jedinstvenog povezivanja dan unaprijed u pogledu potvrđenih prekozonskih kapaciteta i ograničenja pri dodjeli u skladu s člankom 48. stavkom 2. i člankom 52.;

(g) kada je potrebno, uspostavljaju izvođače proračuna planirane razmjene radi proračuna i objave planiranih razmjena na granicama između zona trgovanja u skladu s člancima 49. i 56.;

- (h) poštuju rezultate jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja proračunane u skladu s člankom 39. i člankom 52.;
- (i) uspostavljaju i provode odgovarajuće alternativne postupke za dodjelu kapaciteta u skladu s člankom 44.;
- (j) predlažu vrijeme otvaranja i vrijeme zatvaranja unutardnevnog povezivanja između zona trgovanja u skladu s člankom 59.;
- (k) dijele prihod od zagušenja u skladu sa zajednički razvijenom metodologijom prema članku 73.;
- (l) kada je tako dogovoreno, djeluju kao prijenosni agenti za prijenos neto pozicija u skladu s člankom 68. stavkom 6.

Članak 9.

Donošenje odredaba i uvjeta ili metodologija

1. Operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije razvijaju odredbe i uvjete ili metodologije koji se zahtijevaju ovom Uredbom i dostavljaju ih na odobrenje nadležnim regulatornim tijelima u rokovima utvrđenima ovom Uredbom. Kad više operatora prijenosnog sustava ili nominiranih operatora tržišta električne energije treba razviti i dogovoriti prijedlog odredaba i uvjeta ili metodologija u skladu s ovom Uredbom, uključeni operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije usko surađuju. Operatori prijenosnog sustava, uz pomoć ENTSO-a za električnu energiju, i svi nominirani operatori tržišta električne energije redovito obavješuju nadležna regulatorna tijela i Agenciju o napretku razvoja tih odredaba i uvjeta ili metodologija.

2. Ako među sobom nisu mogli postići konsenzus, operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije koji odlučuju o prijedlozima odredaba i uvjeta ili metodologija u skladu s člankom 9. stavkom 6. odlučuju kvalificiranom većinom. Kvalificirana većina postiže se unutar svakog odgovarajućeg razreda glasovanja operatora prijenosnog sustava i nominiranih operatora tržišta električne energije. Za kvalificiranu većinu za prijedloge u skladu s člankom 9. stavkom 6 potrebna je većina:

- (a) operatora prijenosnog sustava ili nominiranih operatora tržišta električne energije koji predstavljaju najmanje 55 % država članica i
- (b) operatora prijenosnog sustava ili nominiranih operatora tržišta električne energije koji predstavljaju države članice koje obuhvaćaju najmanje 65 % stanovništva Unije.

Blokirajuća manjina za odluke u skladu s člankom 9. stavkom 6. mora uključivati operatore prijenosnog sustava ili nominirane operatore tržišta električne energije koji predstavljaju najmanje četiri države članice, a ako nije ostvarena, smatra se da je postignuta kvalificirana većina.

Za odluke operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 9. stavkom 6. dodjeljuje se jedan glas po državi članici. Ako na državnom području države članice postoji više od jednog operatora prijenosnog sustava, država članica raspodjeljuje glasove između operatora prijenosnog sustava.

Za odluke nominiranog operatora tržišta električne energije u skladu s člankom 9. stavkom 6. dodjeljuje se jedan glas po državi članici. Broj glasova svakog nominiranog operatora tržišta električne energije jednak je broju država članica u kojima je određen. Ako je na državnom području države članice određeno više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije, država članica raspodjeljuje glasove među nominiranim operatorima tržišta električne energije, uzimajući pritom u obzir količinu električne energije koju je određeni nominirani operator tržišta električne energije obuhvatio transakcijama u toj državi članici tijekom prethodne financijske godine.

3. Osim u slučaju članka 43. stavka 1., članka 44., članka 56. stavka 1., članka 63. i članka 74. stavka 1., ako među sobom nisu mogli postići konsenzus i ako predmetne regije obuhvaćaju više od pet država članica, operatori prijenosnog sustava koji odlučuju o odredbama i uvjetima ili metodologijama u skladu s člankom 9. stavkom 7. odlučuju kvalificiranom većinom. Kvalificirana većina postiže se unutar svakog odgovarajućeg razreda glasovanja operatora prijenosnog sustava i nominiranih operatora tržišta električne energije. Za kvalificiranu većinu za prijedloge u skladu s člankom 9. stavkom 7 potrebna je većina:

- (a) operatora prijenosnog sustava koji predstavljaju najmanje 72 % predmetnih država članica i
- (b) operatora prijenosnog sustava koji predstavljaju države članice koje obuhvaćaju najmanje 65 % stanovništva predmetne regije.

Blokirajuća manjina za odluke u skladu s člankom 9. stavkom 7. mora uključivati najmanje minimalni broj operatora prijenosnog sustava koji predstavljaju više od 35 % stanovništva uključenih država članica, uz operatore prijenosnog sustava koji predstavljaju najmanje jednu dodatnu predmetnu državu članicu, a ako nije ostvarena, smatra se da je postignuta kvalificirana većina.

Operatori prijenosnog sustava koji odlučuju o prijedlozima odredaba i uvjeta ili metodologija u skladu s člankom 9. stavkom 7. u odnosu na regije koje obuhvaćaju pet država članica ili manje odlučuju na temelju opće suglasnosti.

Za odluke operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 9. stavkom 7. dodjeljuje se jedan glas po državi članici. Ako na državnom području države članice postoji više od jednog operatora prijenosnog sustava, država članica raspodjeljuje glasove između operatora prijenosnog sustava.

Nominirani operatori tržišta električne energije koji odlučuju o prijedlozima odredaba i uvjeta ili metodologija u skladu s člankom 9. stavkom 7. odlučuju na temelju opće suglasnosti.

4. Ako operatori prijenosnog sustava ili nominirani operatori tržišta električne energije ne podnesu prijedlog odredaba i uvjeta ili metodologija nacionalnim regulatornim tijelima u rokovima određenima u ovoj Uredbi, nadležnim regulatornim tijelima i Agenciji dostavljaju relevantne nacрте odredaba i uvjeta ili metodologija i objašnjenje što priječi sporazum. Agencija obavješćuje Komisiju i u suradnji s nadležnim regulatornim tijelima, na zahtjev Komisije, istražuje razloge za nepodnošenje te o njima obavješćuje Komisiju. Komisija poduzima odgovarajuće korake kako bi omogućila donošenje potrebnih odredaba i uvjeta ili metodologija u roku od četiri mjeseca od primitka informacija od Agencije.

5. Svako regulatorno tijelo odobrava odredbe i uvjete ili metodologije za proračunavanje ili utvrđivanje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed ili unutar dnevnog povezivanja koje su razvili operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije. Regulatorna tijela odgovorna su za odobravanje odredaba i uvjeta ili metodologija iz stavaka 6., 7. i 8.

6. Prijedlozi sljedećih odredaba i uvjeta ili metodologija podliježu odobrenju svih regulatornih tijela:

- (a) plan zajedničkog izvođenja funkcija operatora tržišnog povezivanja u skladu s člankom 7. stavkom 3.
- (b) regije za proračun kapaciteta u skladu s člankom 15. stavkom 1.;
- (c) metodologija dostave informacija o proizvodnji i opterećenju u skladu s člankom 16. stavkom 1.;
- (d) metodologija zajedničkog modela mreže u skladu s člankom 17. stavkom 1.;
- (e) prijedlog usklađene metodologije proračuna kapaciteta u skladu s člankom 21. stavkom 4.;
- (f) pričuvna metodologija u skladu s člankom 36. stavkom 3.;
- (g) algoritam koji dostavljaju nominirani operatori tržišta električne energije u skladu s člankom 37. stavkom 5., uključujući skupove zahtjeva operatora prijenosnog sustava i nominiranih operatora tržišta električne energije za razvoj algoritma u skladu s člankom 37. stavkom 1.;
- (h) proizvodi koje nominirani operatori tržišta električne energije mogu uzeti u obzir u postupku jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutar dnevnog povezivanja u skladu s člancima 40. i 53.;
- (i) maksimalne i minimalne cijene u skladu s člankom 41. stavkom 1. i člankom 54. stavkom 2.;
- (j) metodologija određivanja cijena unutar dnevnog kapaciteta koja će se razviti u skladu s člankom 55. stavkom 1.;
- (k) vrijeme otvaranja i vrijeme zatvaranja unutar dnevnog povezivanja između zona trgovanja u skladu s člankom 59. stavkom 1.;
- (l) rok za jamstvo dan unaprijed u skladu s člankom 69.;
- (m) metodologija raspodjele prihoda od zagušenja u skladu s člankom 73. stavkom 1.;

7. Prijedlozi sljedećih odredaba i uvjeta ili metodologije podliježu odobrenju svih regulatornih tijela predmetne regije:

- (a) zajednička metodologija proračuna kapaciteta u skladu s člankom 20. stavkom 2.;
- (b) odluke o uvođenju i odgodi proračuna kapaciteta temeljenog na tokovima snaga u skladu s člankom 20. stavcima 2. do 6. te o izuzećima u skladu s člankom 20. stavkom 7.;
- (c) metodologija usklađenog redispčiranja i trgovanja u suprotnom smjeru u skladu s člankom 35. stavkom 1.;
- (d) zajedničke metodologije proračuna planiranih razmjena u skladu s člankom 43. stavkom 1. i člankom 56. stavkom 1.;

- (e) rezervni postupci u skladu s člankom 44.;
 - (f) dopunske regionalne dražbe u skladu s člankom 63. stavkom 1.;
 - (g) uvjeti za eksplicitne dodjele u skladu s člankom 64. stavkom 2.
 - (h) metodologije dijeljenja troškova redispečiranja ili trgovanja u suprotnom smjeru u skladu s člankom 74. stavkom 1.;
8. Sljedeće odredbe i uvjeti ili metodologije podliježu pojedinačnom odobrenju svakog regulatornog tijela ili drugih nadležnih tijela predmetnih država članica:
- (a) ako je to primjenjivo, određivanje i opoziv ili suspenzija određivanja nominiranih operatora tržišta električne energije u skladu s člankom 4. stavcima 2., 8. i 9.;
 - (b) ako je to primjenjivo, naknade ili metodologije upotrijebljene za izračun naknada nominiranih operatora tržišta električne energije u vezi s trgovanjem na tržištima dan unaprijed i unutardnevnim tržištima u skladu s člankom 5. stavkom 1.;
 - (c) prijedlozi pojedinačnih operatora prijenosnog sustava za preispitivanje konfiguracije zona trgovanja u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (d);
 - (d) ako je to primjenjivo, prijedlog dodjele prekozonskih kapaciteta i drugih aranžmana u skladu s člancima 45. i 57.;
 - (e) troškovi dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjima u skladu s člancima 75. do 79.;
 - (f) ako je to primjenjivo, dijeljenje regionalnih troškova jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja u skladu s člankom 80. stavkom 4.
9. Prijedlozi odredaba i uvjeta ili metodologija sadržavaju prijedlog potrebnog vremena za njihovu primjenu i opis njihova očekivanog utjecaja na ciljeve ove Uredbe. Prijedlozi odredaba i uvjeta ili metodologija koji podliježu odobrenju nekoliko ili svih regulatornih tijela podnose se Agenciji istodobno kad i regulatornim tijelima. Na zahtjev nadležnih regulatornih tijela, Agencija u roku od tri mjeseca izdaje mišljenje o prijedlozima odredaba i uvjeta ili metodologija.
10. Ako je za odobrenje odredaba i uvjeta ili metodologija potrebna odluka više od jednog regulatornog tijela, nadležna regulatorna tijela usko surađuju, razmjenjuju mišljenja i usklađeno djeluju s ciljem postizanja dogovora. Ako je to primjenjivo, nadležna regulatorna tijela uzimaju u obzir mišljenje Agencije. Regulatorna tijela odlučuju o dostavljenim odredbama i uvjetima ili metodologijama u skladu sa stavcima 6., 7. i 8. u roku od šest mjeseci nakon što od regulatornog tijela ili, ako je to primjenjivo, zadnjeg predmetnog regulatornog tijela zaprime odredbe i uvjete ili metodologije.
11. Ako regulatorna tijela ne postignu dogovor u roku iz stavka 10. ili na njihov zajednički zahtjev, Agencija donosi odluku o podnesenim prijedlozima odredaba i uvjeta ili metodologija u roku od šest mjeseci u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 713/2009.
12. U slučaju da regulatorno tijelo ili nekoliko regulatornih tijela zahtijeva izmjenu odredaba i uvjeta ili metodologija podnesenih u skladu sa stavcima 6., 7. i 8., odgovarajući operatori prijenosnog sustava ili nominirani operatori tržišta električne energije podnose prijedlog izmijenjenih odredaba i uvjeta ili metodologija za odobrenje, u roku od dva mjeseca nakon zahtjeva regulatornih tijela. Nadležna regulatorna tijela o izmijenjenim odredbama i uvjetima ili metodologijama odlučuju u roku od dva mjeseca nakon podnošenja. Ako regulatorna tijela ne postignu dogovor u pogledu odredaba i uvjeta ili metodologija u skladu sa stavcima 6. i 7. u roku od dva mjeseca ili na njihov zajednički zahtjev, Agencija donosi odluku o izmijenjenim odredbama i uvjetima ili metodologijama u roku od šest mjeseci, u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 713/2009. Ako odgovarajući operatori prijenosnog sustava ili nominirani operatori tržišta električne energije ne podnesu prijedlog izmijenjenih odredaba i uvjeta ili metodologija, primjenjuje se postupak iz stavka 4. ovog članka.
13. Operatori prijenosnog sustava ili nominirani operatori tržišta električne energije odgovorni za razvoj prijedloga odredaba i uvjeta ili metodologija ili regulatorna tijela odgovorna za njihovo donošenje u skladu sa stavcima 6., 7. i 8. mogu predložiti izmjenu tih odredaba i uvjeta ili metodologija.

Prijedlozi za izmjenu odredaba i uvjeta ili metodologija podnose se na savjetovanje u skladu s postupkom iz članka 12. i odobravaju u skladu s postupkom iz ovog članka.

14. Operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije odgovorni za utvrđivanje odredaba i uvjeta ili metodologija u skladu s ovom Uredbom objavljuju ih na internetu nakon odobrenja nadležnih regulatornih tijela ili, ako takvo odobrenje nije potrebno, nakon njihova utvrđivanja, osim ako se te informacije smatraju povjerljivima u skladu s člankom 13.:

Članak 10.

Svakodnevno upravljanje jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem

Operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije zajednički organiziraju svakodnevno upravljanje jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem. Redovito se sastaju te raspravljaju i odlučuju o svakodnevnim operativnim pitanjima. Operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije pozivaju Agenciju i Komisiju kao promatrače na navedene sastanke i objavljuju sažetke zapisnika sa sastanaka.

Članak 11.

Sudjelovanje dionika

Agencija, u uskoj suradnji s ENTSO-om za električnu energiju, organizira sudjelovanje dionika u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i unutardnevnom povezivanju i drugim aspektima provedbe ove Uredbe. Navedeno uključuje redovite sastanke s dionicima radi utvrđivanja problema i predlaganja poboljšanja, posebno u vezi s jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem. Time se ne zamjenjuje savjetovanje s dionicima u skladu s člankom 12.

Članak 12.

Savjetovanje

1. Operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije odgovorni za dostavu prijedloga odredaba i uvjeta ili metodologija ili njihovih izmjena u skladu s ovom Uredbom savjetuju se s dionicima, uključujući relevantna tijela svake države članice, o nacrtu prijedloga odredaba i uvjeta ili metodologija ako je to izričito određeno ovom Uredbom. Savjetovanje ne traje kraće od jednog mjeseca.

2. Prijedloge odredaba i uvjeta ili metodologija koje podnesu operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije na razini Unije objavljuje se i razmatra na razini Unije. Prijedloge koje podnesu operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije na regionalnoj razini razmatra se najmanje na regionalnoj razini. Stranke koje podnesu prijedloge na dvostranoj ili višestranj razini savjetuju se najmanje s predmetnim državama članicama.

3. Subjekti odgovorni za prijedlog odredaba i uvjeta ili metodologija propisno razmatraju stajališta dionika koja proizlaze iz savjetovanja provedenih u skladu sa stavkom 1. prije njegova podnošenja na, ako je potrebno, regulatorno odobrenje u skladu s člankom 9. ili prije objave u svim ostalim slučajevima. U svim se slučajevima pravodobno izrađuje i objavljuje jasno i utemeljeno obrazloženje za uvrštavanje ili neuvrštavanje stajališta proizšlih iz savjetovanja u podnesak prije objavljivanja ili istodobno s objavljivanjem prijedloga odredaba i uvjeta ili metodologija.

Članak 13.

Obveze u pogledu povjerljivosti

1. Sve povjerljive informacije koje su primljene, razmijenjene ili proslijeđene u skladu s ovom Uredbom podliježu uvjetima čuvanja profesionalne tajne koji su navedeni u stavcima 2., 3. i 4.

2. Obveza poslovne tajne primjenjuje se na sve osobe na koje se primjenjuju odredbe ove Uredbe.

3. Povjerljive informacije koje osobe iz stavka 2. prime tijekom obavljanja svojih dužnosti ne smiju se otkriti nijednoj drugoj osobi ili nijednom drugom tijelu, ne dovodeći pritom u pitanje slučajeve obuhvaćene nacionalnim pravom, ostalim odredbama ove Uredbe ili drugim relevantnim zakonodavstvom Unije.

4. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene nacionalnim pravom, regulatorna tijela, tijela ili osobe koje primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom smiju ih upotrebljavati samo za izvođenje svojih funkcija u skladu s ovom Uredbom.

GLAVA II.

ZAHTJEVI ZA ODREDBE, UVJETE I METODOLOGIJE U VEZI S DODJELOM KAPACITETA I UPRAVLJANJEM ZAGUŠENJIMA

POGLAVLJE 1.

Izračun kapaciteta

Odjeljak 1.

Opći zahtjevi

Članak 14.

Razdoblja proračuna kapaciteta

1. Svi operatori prijenosnog sustava proračunavaju kapacitet između zona trgovanja najmanje za sljedeća razdoblja:
 - (a) dan unaprijed za tržište dan unaprijed;
 - (b) unutar dana za unutardnevno tržište.
2. Za razdoblje tržišta dan unaprijed proračunavaju se pojedinačne vrijednosti za kapacitet između zona trgovanja za svaku tržišnu vremensku jedinicu dan unaprijed. Za razdoblje unutardnevnog tržišta proračunavaju se pojedinačne vrijednosti za kapacitet između zona trgovanja za svaku preostalu vremensku jedinicu unutardnevnog tržišta.
3. Za razdoblje tržišta dan unaprijed proračun kapaciteta temelji se na najnovijim dostupnim informacijama. Ažuriranje informacija za vremenski okvir tržišta dan unaprijed ne počinje prije 15:00 prema tržišnom vremenu dva dana prije dana isporuke.
4. Svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta osiguravaju da se kapacitet između zona trgovanja ponovno proračunava u razdoblju unutardnevnog tržišta na temelju najnovijih dostupnih informacija. Učestalost ponovnog proračuna određuje se uzimajući u obzir učinkovitost i sigurnost pogona sustava.

Članak 15.

Regije za proračun kapaciteta

1. Do tri mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava zajedno razvijaju zajednički prijedlog u vezi s određivanjem regija za proračun kapaciteta. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
2. U prijedlogu iz stavka 1. određene su granice zona trgovanja dodijeljene operatorima prijenosnog sustava koji su članovi svake regije za proračun kapaciteta. Moraju se ispuniti sljedeći zahtjevi:
 - (a) njime se uzimaju u obzir regije navedene u točki 3. podtočki 2. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009;
 - (b) svaka granica zone trgovanja ili, ako je to primjenjivo, dvije odvojene granice zone trgovanja, preko kojih postoji povezanost između dviju zona trgovanja, dodjeljuju se jednoj regiji za proračun kapaciteta;

- (c) najmanje oni operatori prijenosnih sustava dodijeljeni su svim regijama za proračun kapaciteta u kojima imaju granice zone trgovanja.
3. Regije za proračun kapaciteta u kojima se primjenjuje pristup temeljen na tokovima snaga spajaju se u jednu regiju za proračun kapaciteta ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
- (a) njihovi su prijenosni sustavi izravno međusobno povezani;
- (b) sudjeluju u istom jedinstvenom povezivanju dan unaprijed ili unutardnevnom povezivanju;
- (c) njihovo je spajanje učinkovitije od zadržavanja odvojenih regija za proračun kapaciteta. Nadležna regulatorna tijela mogu zatražiti od predmetnih operatora prijenosnog sustava zajedničku analizu isplativosti radi ocjene učinkovitosti spajanja.

Odjeljak 2.

Zajednički model mreže

Članak 16.

Metodologija dostave informacija o proizvodnji i opterećenju

1. Do deset mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava razvijaju zajedničku metodologiju dostave informacija o proizvodnji i opterećenjima potrebnih za izradu zajedničkog modela mreže, koji podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12. Prijedlogom je obuhvaćeno obrazloženje traženja informacija temeljeno na ciljevima ove Uredbe.
2. U prijedlogu metodologije dostave informacija o proizvodnji i opterećenjima navodi se koji su proizvođači i kupci dužni dostavljati informacije svojim operatorima prijenosnog sustava za potrebe proračuna kapaciteta.
3. U prijedlogu metodologije dostave informacija o proizvodnji i opterećenjima navode se informacije koje proizvođači i kupci dobavljaju operatorima prijenosnog sustava. Informacije obuhvaćaju najmanje sljedeće:
- (a) informacije koje se odnose na njihova tehnička obilježja;
- (b) informacije koje se odnose na raspoloživost proizvodnih jedinica i opterećenja;
- (c) informacije koje se odnose na vozne redove proizvodnih jedinica;
- (d) odgovarajuće dostupne informacije o voznom redu proizvodnih jedinica.
4. U metodologiji su navedeni rokovi primjenjivi na proizvodne jedinice i opterećenja za dostavu informacija iz stavka 3.
5. Informacije iz stavka 3. svaki operator prijenosnog sustava upotrebljava i dijeli s drugim operatorima prijenosnog sustava. Informacije iz stavka 3. točke (d) upotrebljavaju se samo za potrebe proračuna kapaciteta.
6. Najkasnije dva mjeseca nakon što sva regulatorna tijela odobre metodologiju dostave informacija o proizvodnji i opterećenjima, ENTSO za električnu energiju objavljuje:
- (a) popis subjekata koji su dužni dostavljati informacije operatorima prijenosnog sustava;
- (b) popis informacija iz stavka 3. koje se dostavljaju;
- (c) rokove za dostavu informacija.

Članak 17.**Metodologija zajedničkog modela mreže**

1. Do deset mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava zajednički razvijaju prijedlog metodologije zajedničkog modela mreže. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
2. Metodologijom zajedničkog modela mreže omogućuje se uspostavljanje zajedničkog modela mreže. Ona sadržava najmanje sljedeće elemente:
 - (a) definiciju scenarija u skladu s člankom 18.;
 - (b) definiciju pojedinačnih modela mreže u skladu s člankom 19.;
 - (c) opis postupka za spajanje pojedinačnih modela mreže u zajednički model mreže.

Članak 18.**Scenariji**

1. Svi operatori prijenosnog sustava razvijaju zajedničke scenarije za svako razdoblje proračuna kapaciteta iz članka 14. stavka 1. točaka (a) i (b). Zajednički su scenariji namijenjeni opisivanju posebnih predviđenih situacija u kojima može biti proizvodnja, opterećenje i topologija mreže za prijenosni sustav u zajedničkom modelu mreže.
2. Jedan scenarij po tržišnoj vremenskoj jedinici razvija se za razdoblje proračuna kapaciteta dan unaprijed i za unutardnevno razdoblje proračuna kapaciteta.
3. Za svaki scenarij svi operatori prijenosnog sustava zajedno sastavljaju zajednička pravila za utvrđivanje neto pozicije u svakoj zoni trgovanja i tokova za svaki vod istosmjerne struje. Ta se zajednička pravila temelje na najboljem predviđanju neto pozicije za svaku zonu trgovanja i na najboljem predviđanju tokova snage na svakomvodu istosmjerne struje za svaki scenarij i obuhvaćaju ukupnu ravnotežu između opterećenja i proizvodnje za prijenosni sustav u Uniji. Pri definiranju scenarija ne smije postojati neopravdana diskriminacija između unutarnjih razmjena i razmjena između zona trgovanja, u skladu s točkom 1.7. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009.

Članak 19.**Pojedinačni model mreže**

1. Za svaku zonu trgovanja i svaki scenarij:
 - (a) svi operatori prijenosnog sustava u zoni trgovanja zajednički osiguravaju jedan pojedinačni model mreže koji je usklađen s člankom 18. stavkom 3. ili
 - (b) svaki operator prijenosnog sustava u zoni trgovanja osigurava pojedinačni model mreže za svoje kontrolno područje, uključujući interkonekcije, uz uvjet da je zbroj neto pozicija na kontrolnim područjima, uključujući interkonekcije, koja obuhvaćaju zonu trgovanja u skladu s člankom 18. stavkom 3.
2. Svaki pojedinačni model mreže najbolje je moguće predviđanje uvjeta u prijenosnom sustavu za svaki scenarij koji je pripremio operator prijenosnog sustava u trenutku nastanka tog pojedinačnog modela mreže.
3. Pojedinačnim modelima mreže obuhvaćeni su svi elementi mreže prijenosnog sustava koji se upotrebljavaju u analizi regionalne sigurnosti pogona sustava za predmetno razdoblje.
4. Svi operatori prijenosnog sustava u najvećoj mogućoj mjeri usklađuju način izrade pojedinačnih modela mreže.
5. Svaki operator prijenosnog sustava u pojedinačnom modelu mreže navodi sve potrebne podatke kako bi omogućio analize tokova radne i jalove snage i napona u stacionarnom stanju.

6. Prema potrebi i nakon sporazuma svih operatora prijenosnog sustava u određenoj regiji za proračun kapaciteta, svi operatori prijenosnog sustava u toj regiji za proračun kapaciteta međusobno razmjenjuju podatke kako bi omogućili analize stabilnosti napona i dinamičke stabilnosti.

Odjeljak 3.

Metodologije proračuna kapaciteta

Članak 20.

Uvođenje metodologije proračuna kapaciteta temeljene na tokovima snaga

1. Za razdoblje tržišta dan unaprijed i razdoblje unutardnevnog tržišta pristup upotrijebljen u zajedničkim metodologijama proračuna kapaciteta temeljen je na tokovima snaga, osim kad je ispunjen zahtjev iz stavka 7.

2. Najkasnije 10 mjeseci od odobrenja prijedloga regije za proračun kapaciteta u skladu s člankom 15. stavkom 1. svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta dostavljaju prijedlog zajedničke koordinirane metodologije proračuna kapaciteta za odgovarajuću regiju. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12. Prijedlog metodologije proračuna kapaciteta unutar regija na temelju ovog stavka u regijama za proračun kapaciteta temeljenima na regijama „sjeverozapadna Europa” i „srednja istočna Europa” iz točaka (b) i (d) točke 3.2. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009, kao i u regijama iz stavaka 3. i 4. nadopunjuje se zajedničkim okvirom za koordinaciju i usklađivanje metodologija temeljenih na tokovima snaga u svim regijama koje će se razviti u skladu sa stavkom 5.

3. Operatori prijenosnog sustava iz regije za proračun kapaciteta koja uključuje Italiju, kako je određeno točkom (c) točke 3.2. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009, mogu produljiti rok ne dovodeći pritom u pitanje obvezu iz stavka 1. povezanu s dostavljanjem prijedloga za zajedničku metodologiju koordiniranog proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga za odgovarajuću regiju na temelju stavka 2. za najviše šest mjeseci od priključivanja Švicarske jedinstvenom povezivanju dan unaprijed. Prijedlog ne mora uključivati granice zona trgovanja unutar Italije te između Italije i Grčke.

4. Najkasnije šest mjeseci nakon uključivanja svih ugovornih stranaka Energetske zajednice za jugoistočnu i istočnu Europu u jedinstveno povezivanje dan unaprijed, operatori prijenosnog sustava barem iz Hrvatske, Rumunjske, Bugarske i Grčke zajednički dostavljaju prijedlog za uvođenje zajedničke metodologije proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga za vremenski okvir tržišta dan unaprijed i unutardnevnog tržišta. U prijedlogu se navodi datum uvođenja zajedničke metodologije proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga najkasnije dvije godine nakon uključivanja svih ugovornih stranaka Energetske zajednice za jugoistočnu i istočnu Europu u jedinstveno povezivanje dan unaprijed. Operatore prijenosnog sustava iz država članica koje graniče s drugim regijama potiče se da se priključe inicijativama za uvođenje zajedničke metodologije proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga u tim regijama.

5. U vrijeme kada dvije susjedne regije za proračun kapaciteta ili više njih unutar istog sinkronog područja uvedu metodologiju proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga za razdoblje tržišta dan unaprijed ili unutardnevnog tržišta, u tu se svrhu smatraju jednom regijom i operatori prijenosnog sustava iz te regije u roku od šest mjeseci dostavljaju prijedlog primjene zajedničke metodologije proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga za razdoblje tržišta dan unaprijed ili unutardnevnog tržišta. U prijedlogu se navodi datum uvođenja zajedničke međuregionalne metodologije proračuna kapaciteta najkasnije 12 mjeseci nakon uvođenja pristupa temeljenog na tokovima snaga u tim regijama za metodologiju za razdoblje tržišta dan unaprijed i 18 mjeseci za metodologiju za razdoblje unutardnevnog tržišta. Vremenski rasporedi navedeni u ovom stavku mogu se prilagoditi u skladu sa stavkom 6.

Metodologija u dvije regije za razvoj kapaciteta koje su pokrenule razvoj zajedničke metodologije proračuna kapaciteta može se prvo uvesti prije razvoja zajedničke metodologije proračuna kapaciteta s bilo kojom daljnjom regijom za proračun kapaciteta.

6. Ako predmetni operatori prijenosnog sustava mogu dokazati da primjena zajedničkih metodologija temeljenih na tokovima snaga u skladu sa stavcima 4. i 5. još ne bi bila učinkovitija uz pretpostavku jednake razine sigurnosti pogona sustava, mogu od nadležnih regulatornih tijela zajednički zatražiti odgodu roka.

7. Operatori prijenosnog sustava mogu od nadležnih regulatornih tijela zajednički zatražiti primjenu pristupa temeljenog na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu u regijama i na granicama zona trgovanja, osim onih iz stavaka 2. i 4., ako predmetni operatori prijenosnog sustava mogu dokazati da primjena metodologije proračuna kapaciteta upotrebom pristupa temeljenog na tokovima snaga još ne bi bila učinkovitija u usporedbi s pristupom temeljenim na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu i uz pretpostavku jednake razine sigurnosti pogona sustava u predmetnoj regiji.

8. Kako bi se sudionicima na tržištu omogućila prilagodba svakoj promjeni u pristupu proračunu kapaciteta, predmetni operatori prijenosnog sustava ispituju novi pristup usporedno s postojećim pristupom i uključuju sudionike na tržištu najmanje šest mjeseci prije primjene prijedloga za izmjenu pristupa proračunu kapaciteta.

9. Operatori prijenosnog sustava svake regije za proračun kapaciteta koji primjenjuju pristup temeljen na tokovima snaga uspostavljaju i stavljaju na raspolaganje alat koji sudionicima na tržištu omogućuje da ocijene interakciju između prekozonskih kapaciteta i razmjena između zona trgovanja.

Članak 21.

Metodologija proračuna kapaciteta

1. Prijedlog zajedničke metodologije proračuna kapaciteta za regiju za proračun kapaciteta utvrđen u skladu s člankom 20. stavkom 2. uključuje najmanje sljedeće elemente za svako razdoblje proračuna kapaciteta:

(a) metodologije za proračun ulaznih podataka za proračun kapaciteta, koje uključuju sljedeće parametre:

- i. metodologiju za određivanje granice pouzdanosti u skladu s člankom 22.;
- ii. metodologije za određivanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina, nepredviđenih slučajeva bitnih za proračun kapaciteta i ograničenja pri dodjeli koji se mogu primjenjivati u skladu s člankom 23.;
- iii. metodologiju za određivanje metoda promjene proizvodnje u skladu s člankom 24.;
- iv. metodologiju za određivanje korektivnih mjera koje je potrebno uzeti u obzir pri proračunu kapaciteta u skladu s člankom 25.;

(b) podroban opis pristupa proračunu kapaciteta koji uključuju sljedeće:

- i. matematički opis primijenjenog pristupa proračunu kapaciteta s različitim ulaznim podacima za proračun kapaciteta;
- ii. pravila izbjegavanja neopravdane diskriminacije između unutarnjih razmjena i razmjena između zona trgovanja radi osiguranja usklađenosti s točkom 1.7. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009;
- iii. prema potrebi, pravila za uzimanje u obzir prethodno dodijeljenog prekozonskog kapaciteta;
- iv. pravila prilagodbe tokova snage na kritičnim elementima mreže ili prekozonskog kapaciteta zbog korektivnih mjera u skladu s člankom 25.;
- v. za pristup temeljen na tokovima snaga, matematički opis proračuna koeficijenata raspodjele tokova snage i proračuna raspoloživih granica kritičnih elemenata mreže;
- vi. za pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu, pravila za proračunavanje prekozonskih kapaciteta, uključujući pravila za učinkovito dijeljenje sposobnosti prijenosa toka snage kritičnih elemenata mreže između različitih granica zone trgovanja;
- vii. kad na tokove snage na kritičnim elementima mreže utječu razmjene snage između zona trgovanja u različitim regijama za proračun kapaciteta, pravila dijeljenja sposobnosti prijenosa toka snage kritičnih elemenata mreže između različitih regija za proračun kapaciteta kako bi mreža mogla prihvatiti te tokove;

(c) metodologiju za potvrđivanje prekozonskog kapaciteta u skladu s člankom 26.

2. Za unutardnevno razdoblje proračuna kapaciteta, u metodologiji proračuna kapaciteta navodi se i učestalost kojom će se kapacitet ponovno ocjenjivati u skladu s člankom 14. stavkom 4. uz navođenje razloga za odabranu učestalost.
3. Metodologija proračuna kapaciteta obuhvaća alternativni postupak za slučaj da početni proračun kapaciteta ne dovodi ni do kakvih rezultata.
4. Svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta u najvećoj mogućoj mjeri primjenjuju usklađene ulazne podatke za proračun kapaciteta. Do 31. prosinca 2020. sve su regije dužne primjenjivati usklađenu metodologiju proračuna kapaciteta kojom se posebno osigurava usklađena metodologija proračuna kapaciteta za pristup temeljen na tokovima snaga i pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu. Usklađivanje metodologije proračuna kapaciteta podliježe ocjenjivanju učinkovitosti koje se odnosi na usklađivanje metodologija temeljenih na tokovima snaga i metodologija temeljenih na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu kojima se osigurava jednaka razina sigurnosti pogona sustava. Svi operatori prijenosnog sustava dostavljaju ocjenu s prijedlogom prijelaza na usklađenu metodologiju proračuna kapaciteta svim regulatornim tijelima u roku od 12 mjeseci nakon što su najmanje dvije regije za proračun kapaciteta uvele zajedničku metodologiju proračuna kapaciteta u skladu s člankom 20. stavkom 5.

Članak 22.

Metodologija za granicu pouzdanosti

1. Prijedlog zajedničke metodologije proračuna kapaciteta uključuje metodologiju za određivanje granice pouzdanosti. Metodologija za određivanje granice pouzdanosti sastoji se od dva koraka. Prvo, odgovarajući operatori prijenosnog sustava procjenjuju raspodjelu vjerojatnosti odstupanja između očekivanih tokova snage u vrijeme proračuna kapaciteta i ostvarenih tokova u stvarnom vremenu. Drugo, izračunava se granica pouzdanosti izvođenjem vrijednosti iz raspodjele vjerojatnosti.
2. Metodologijom za određivanje granice pouzdanosti utvrđuju se načela za izračunavanje raspodjele vjerojatnosti odstupanja između očekivanih tokova snage u vrijeme proračuna kapaciteta i ostvarenih tokova u stvarnom vremenu i određuje koje je nesigurnosti potrebno uzeti u obzir pri izračunavanju. Za određivanje tih nesigurnosti, metodologijom se posebno uzimaju u obzir:
 - (a) nenamjerna odstupanja fizičkih tokova električne energije unutar tržišne vremenske jedinice izazvana prilagodbom tokova električne energije unutar i između kontrolnih područja radi održavanja stabilne frekvencije;
 - (b) nesigurnosti koje bi mogle utjecati na proračun kapaciteta i pojaviti se između razdoblja proračuna kapaciteta i stvarnog vremena, za tržišnu vremensku jedinicu uzetu u obzir.
3. U metodologiji za određivanje granice pouzdanosti operatori prijenosnog sustava utvrđuju i zajednička usklađena načela za izvođenje granice pouzdanosti iz raspodjele vjerojatnosti.
4. Na temelju metodologije donesene u skladu sa stavkom 1., operatori prijenosnog sustava određuju granicu pouzdanosti poštujući granice sigurnog pogona sustava i uzimajući u obzir nesigurnosti između razdoblja proračuna kapaciteta i stvarnog vremena, korektivne mjere raspoložive nakon proračuna kapaciteta.
5. Za svako razdoblje proračuna kapaciteta predmetni operatori prijenosnog sustava određuju granicu pouzdanosti za kritične elemente mreže, gdje se primjenjuje pristup temeljen na tokovima snaga, i za kapacitet između zona trgovanja, gdje se primjenjuje pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu.

Članak 23.

Metodologija za granice sigurnog pogona sustava, nepredviđene slučajeve i ograničenja dodjele

1. Svaki operator prijenosnog sustava poštuje granice sigurnog pogona sustava i nepredviđene slučajeve upotrijebljene u analizi sigurnosti pogona sustava.

2. Ako granice sigurnog pogona sustava i nepredviđeni slučajevi upotrijebljeni pri proračunu kapaciteta nisu jednaki onima upotrijebljenima u analizi sigurnosti pogona sustava, operatori prijenosnog sustava u prijedlogu zajedničke metodologije proračuna kapaciteta opisuju određenu metodu i kriterije koje su primijenili za određivanje granica sigurnog pogona sustava i nepredviđenih slučajeva upotrijebljenih za proračun kapaciteta.
3. Ako operatori prijenosnog sustava primjenjuju ograničenja pri dodjeli, ona se određuju isključivo uz upotrebu:
 - (a) ograničenja koja su potrebna za održavanje prijenosnog sustava unutar granica sigurnog pogona sustava i koja se ne mogu učinkovito pretvoriti u maksimalne tokove na kritičnim elementima mreže ili
 - (b) ograničenja namijenjena povećanju ekonomskog viška za jedinstveno povezivanje dan unaprijed ili jedinstveno unutarredno povezivanje.

Članak 24.

Metodologija promjene proizvodnje

1. Prijedlog zajedničke metodologije proračuna kapaciteta uključuje prijedlog metodologije za određivanje zajedničke metode promjene proizvodnje za svaku zonu trgovanja i svaki scenarij, razvijene u skladu s člankom 18.
2. Metode promjene proizvodnje predstavljaju najbolje predviđanje odnosa promjene neto pozicije zone trgovanja prema određenoj promjeni proizvodnje ili kupaca u zajedničkom modelu mreže. Za to se predviđanje posebno uzimaju u obzir informacije iz metodologije dostave informacija o proizvodnji i opterećenju.

Članak 25.

Metodologija za korektivne mjere u proračunu kapaciteta

1. Svaki operator prijenosnog sustava unutar svake regije za proračun kapaciteta pojedinačno određuje raspoložive korektivne mjere koje je potrebno uzeti u obzir u proračunu kapaciteta radi postizanja ciljeva ove Uredbe.
2. Svaki operator prijenosnog sustava unutar svake regije za proračun kapaciteta usklađuje primjenu korektivnih mjera koje je potrebno uzeti u obzir u proračunu kapaciteta i njihovu stvarnu primjenu u radu u stvarnom vremenu s ostalim operatorima prijenosnog sustava u toj regiji.
3. Kako bi se omogućilo da se korektivne mjere uzimaju u obzir u proračunu kapaciteta, svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta dogovaraju se o primjeni korektivnih mjera koje zahtijevaju djelovanje više od jednog operatora prijenosnog sustava.
4. Svaki operator prijenosnog sustava osigurava da se korektivne mjere uzimaju u obzir u proračunu kapaciteta pod uvjetom da su raspoložive korektivne mjere preostale nakon proračuna, zajedno s granicom pouzdanosti iz članka 22., dovoljne da osiguraju sigurnost pogona sustava.
5. Svaki operator prijenosnog sustava uzima u obzir korektivne mjere bez troškova u proračunu kapaciteta.
6. Svaki operator prijenosnog sustava osigurava da su korektivne mjere koje je potrebno uzeti u obzir u proračunu kapaciteta jednake za sva razdoblja proračuna kapaciteta, uzimajući pritom u obzir njihovu tehničku raspoloživost za svako razdoblje proračuna kapaciteta.

Članak 26.

Metodologija potvrđivanja prekozonskog kapaciteta

1. Svaki operator prijenosnog sustava potvrđuje i ima pravo ispraviti prekozonski kapacitet relevantan za granice zone trgovanja ili kritične elemente mreže tog operatora prijenosnog sustava koji dostavljaju izvođači koordiniranog proračuna kapaciteta u skladu s člancima 27. do 31.
2. Kad se primjenjuje pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu, svi operatori prijenosnog sustava u regiji za proračun kapaciteta u metodologiju proračuna kapaciteta iz članka 21. uključuju pravilo za podjelu mogućnosti ispravka prekozonskog kapaciteta između različitih granica zone trgovanja.

3. Tijekom postupka potvrđivanja prekozonskog kapaciteta iz stavka 1. svaki operator prijenosnog sustava može zbog sigurnosti pogona sustava smanjiti prekozonski kapacitet.
4. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta usklađuje se sa susjednim izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta tijekom proračuna i potvrđivanja kapaciteta.
5. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta svaka tri mjeseca izvješćuje sva regulatorna tijela regije za proračun kapaciteta o svim smanjenjima tijekom potvrđivanja prekozonskog kapaciteta u skladu sa stavkom 3. To izvješće sadržava lokaciju i količinu svakog smanjenja prekozonskog kapaciteta i obrazloženje smanjenja.
6. Sva regulatorna tijela regije za proračun kapaciteta odlučuju hoće li objaviti cijelo izvješće ili dio izvješća iz stavka 5.

Odjeljak 4.:

Postupak proračuna kapaciteta

Članak 27.

Opće odredbe

1. Najkasnije šest mjeseci od odluke o metodologiji dostave informacija o proizvodnji i kupcima iz članka 16. i metodologiji zajedničkog modela mreže iz članka 17. svi operatori prijenosnog sustava organiziraju postupak spajanja pojedinačnih modela mreže.
2. Najkasnije četiri mjeseca od odluka o metodologijama proračuna kapaciteta iz članaka 20. i 21. svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta zajedno uspostavljaju izvođače koordiniranog proračuna kapaciteta i određuju pravila kojima uređuju njihov rad.
3. Svi operatori prijenosnog sustava svake regije za proračun kapaciteta svake druge godine u sklopu dvogodišnjeg izvješća o proračunu i dodjeli kapaciteta izrađenom u skladu s člankom 31. preispituju kvalitetu podataka dostavljenih u okviru proračuna kapaciteta.
4. Služeći se najnovijim dostupnim informacijama, svi operatori prijenosnog sustava redovito i najmanje jednom godišnje ažuriraju i preispituju:
 - (a) granice sigurnog pogona sustava, nepredviđene slučajeve i ograničenja pri dodjeli koji se upotrebljavaju u proračunu kapaciteta;
 - (b) raspodjelu vjerojatnosti odstupanja između očekivanih tokova snage u vrijeme proračuna kapaciteta i ostvarenih tokova snage u stvarnom vremenu upotrijebljenih za proračun granica pouzdanosti;
 - (c) korektivne mjere uzete u obzir u proračunu kapaciteta;
 - (d) primjenu metodologija za određivanje metoda promjene proizvodnje, kritičnih elemenata mreže i nepredviđenih slučajeva iz članaka 22. do 24.

Članak 28.

Stvaranje zajedničkog modela mreže

1. Za svako razdoblje proračuna kapaciteta iz članka 14. stavka 1. svaka proizvodna jedinica ili jedinica potrošnje na koju se primjenjuje članak 16. dostavlja podatke navedene u metodologiji dostave informacija o proizvodnji i opterećenju operatoru prijenosnog sustava odgovornom za predmetno kontrolno područje u okviru utvrđenih rokova.
2. Svaka proizvodna jedinica ili jedinica potrošnje koja dostavlja informacije u skladu s člankom 16. stavkom 3. isporučuje najpouzdaniji mogući skup procijenjenih vrijednosti.
3. Za svako razdoblje proračuna kapaciteta svaki operator prijenosnog sustava uspostavlja pojedinačni model mreže za svaki scenarij u skladu s člankom 19. za spajanje pojedinačnih modela mreže u zajednički model mreže.

4. Svaki operator prijenosnog sustava isporučuje operatorima prijenosnog sustava odgovornima za spajanje pojedinačnih modela mreže u zajednički model mreže najpouzdaniji mogući skup procjena za svaki pojedinačni model mreže.

5. Za svako se razdoblje proračuna kapaciteta stvara jedan zajednički model mreže na razini Unije za svaki scenarij kako je utvrđeno člankom 18. spajanjem ulaznih podataka od svih operatora prijenosnog sustava koji primjenjuju postupak proračuna kapaciteta utvrđen stavkom 3. ovog članka.

Članak 29.

Regionalni proračun kapaciteta između zona trgovanja

1. Za svako razdoblje proračuna kapaciteta svaki operator prijenosnog sustava dostavlja izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta i svim ostalim operatorima prijenosnog sustava u regiji za proračun kapaciteta sljedeće informacije: granice sigurnog pogona sustava, metode promjene proizvodnje, korektivne mjere, granice pouzdanosti, ograničenja pri dodjeli i prethodno dodijeljeni kapacitet između zona trgovanja.

2. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta provodi analizu sigurnosti pogona sustava primjenjujući granice sigurnog pogona sustava upotrebljavajući zajednički model mreže izrađen u skladu s člankom 28. stavkom 5. za svaki scenarij.

3. Pri proračunavanju kapaciteta između zona trgovanja svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta:

- (a) proračunava utjecaj promjena neto pozicija zone trgovanja i tokova na vodovima istosmjerne struje s pomoću metoda promjene proizvodnje;
- (b) zanemaruje kritične elemente mreže na koje promjene neto pozicija zone trgovanja nemaju znatan utjecaj u skladu s metodologijom utvrđenom člankom 21. i
- (c) osigurava da su svi skupovi neto pozicija zone trgovanja i tokovi na vodovima istosmjerne struje koji ne prelaze prekozonski kapacitet usklađeni s granicama pouzdanosti i granicama sigurnog pogona sustava u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (a) podtočkama i. i ii. uzimajući u obzir prethodno dodijeljeni kapacitet između zona trgovanja u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii.

4. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta optimira kapacitet između zona trgovanja raspoloživim korektivnim mjerama uzetim u obzir pri proračunu kapaciteta u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (a) podtočkom iv.

5. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta primjenjuje pravila dijeljenja utvrđena u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) podtočkom vi.

6. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta poštuje matematički opis primijenjenog pristupa proračunu kapaciteta utvrđen u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i.

7. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta koji primjenjuje pristup temeljen na tokovima snaga:

- (a) upotrebljava podatke o granicama sigurnog pogona sustava za proračun maksimalnih tokova na kritičnim elementima mreže;
- (b) upotrebljava zajednički model mreže, metode promjene proizvodnje i nepredviđene slučajeve za proračun koeficijentata raspodjele tokova snage;
- (c) upotrebljava koeficijente raspodjele tokova snage za proračun tokova koji su rezultat prethodno dodijeljenog kapaciteta između zona trgovanja u regiji za proračun kapaciteta;
- (d) izračunava tokove na kritičnim elementima mreže za svaki scenarij (uzimajući u obzir nepredviđene slučajeve) i prilagođava ih uz pretpostavku da unutar regije za proračun kapaciteta nema razmjena snage između zona trgovanja, primjenjujući pravila izbjegavanja neopravdane diskriminacije između unutarnjih razmjena snage i razmjena snage između zona trgovanja uspostavljena u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) podtočkom ii.;
- (e) izračunava raspoložive granice na kritičnim elementima mreže, uzimajući u obzir nepredviđene slučajeve, koje su jednake maksimalnim tokovima snaga umanjena za prilagođene tokove iz točke (d), granice pouzdanosti i tokove koji su rezultat prethodno dodijeljenog kapaciteta između zona trgovanja;
- (f) prilagođava raspoložive granice na kritičnim elementima mreže ili koeficijente raspodjele tokova snage raspoloživim korektivnim mjerama koje je potrebno uzeti u obzir u proračunu kapaciteta u skladu s člankom 25.

8. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta koji primjenjuje pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu:

- (a) upotrebljava zajednički model mreže, metode promjene proizvodnje i nepredviđene slučajeve za proračun maksimalne razmjene snage na granicama zone trgovanja, koja je jednaka maksimalnoj proračunatoj razmjeni između dviju zona trgovanja s obiju strana granice zone trgovanja poštujući granice sigurnog pogona sustava;
- (b) prilagođuje maksimalnu razmjenu snage korektivnim mjerama uzetima u obzir pri proračunu kapaciteta u skladu s člankom 25.;
- (c) prilagođuje maksimalnu razmjenu snage primjenjujući pravila izbjegavanja neopravdane diskriminacije između unutarnjih razmjena snage i razmjena snage između zona trgovanja u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) podtočkom ii.;
- (d) primjenjuje pravila utvrđena u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (b) podtočkom vi. za učinkovito dijeljenje sposobnosti prijenosa toka snage kritičnih elemenata mreže između različitih granica zone trgovanja;
- (e) proračunava kapacitet između zona trgovanja, koji je jednak maksimalnoj razmjeni snage ograničenoj granicom pouzdanosti i prethodno dodijeljenim kapacitetom između zona trgovanja.

9. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta surađuje sa susjednim izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta. Susjedni operatori prijenosnog sustava osiguravaju suradnju koja se postiže razmjenom i potvrđivanjem informacija o uzajamnoj ovisnosti s relevantnim regionalnim izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta s ciljem proračuna i potvrđivanja kapaciteta. Susjedni operatori prijenosnog sustava dostavljaju informacije o uzajamnoj ovisnosti izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta prije samog proračuna kapaciteta. Dvogodišnje izvješće pripremljeno u skladu s člankom 31. po potrebi sadržava ocjenu točnosti tih informacija i korektivnih mjera.

10. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta utvrđuje:

- (a) parametre temeljene na tokovima snaga za svaku zonu trgovanja unutar regije za proračun kapaciteta ako primjenjuje pristup temeljen na tokovima snaga ili
- (b) vrijednosti kapaciteta između zona trgovanja za svaku granicu zone trgovanja unutar regije za proračun kapaciteta ako primjenjuje pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu.

11. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta svakom operatoru prijenosnog sustava unutar svoje regije za proračun kapaciteta dostavlja kapacitet između zona trgovanja na potvrđivanje u skladu s člankom 21. stavkom 1. točkom (c).

Članak 30.

Potvrđivanje i isporuka prekozonskog kapaciteta

1. Svaki operator prijenosnog sustava potvrđuje rezultate regionalnog proračuna kapaciteta za svoje granice zone trgovanja ili kritične elemente mreže u skladu s člankom 26.

2. Svaki operator prijenosnog sustava šalje svoju potvrdu kapaciteta i ograničenja pri dodjeli odgovarajućim izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta i drugim operatorima prijenosnog sustava odgovarajućih regija za proračun kapaciteta.

3. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta dostavlja potvrđene kapacitete i ograničenja dodjele između zona trgovanja za dodjelu kapaciteta u skladu s člancima 46. i 58.

Odjeljak 5.

Dvogodišnje izvješće o proračunu i dodjeli kapaciteta

Članak 31.

Dvogodišnje izvješće o proračunu i dodjeli kapaciteta

1. Do dvije godine od stupanja na snagu ove Uredbe ENTSO za električnu energiju izrađuje izvješće o proračunu i dodjeli kapaciteta i dostavlja ga Agenciji.

2. Na zahtjev Agencije, svake druge godine nakon toga, ENTSO za električnu energiju izrađuje izvješće o proračunu i dodjeli kapaciteta i dostavlja ga Agenciji.
3. Izvješće o proračunu i dodjeli kapaciteta za svaku zonu trgovanja, granicu zone trgovanja i regiju za proračun kapaciteta sadržava najmanje:
 - (a) primijenjeni pristup proračunu kapaciteta;
 - (b) statističke pokazatelje o granicama pouzdanosti;
 - (c) statističke pokazatelje o kapacitetu između zona trgovanja, uključujući, kad je prikladno, ograničenja dodjele za svako razdoblje proračuna kapaciteta;
 - (d) pokazatelje kvalitete informacija upotrebljivanih u proračunu kapaciteta;
 - (e) kad je prikladno, predložene mjere za poboljšanje proračuna kapaciteta;
 - (f) za regije gdje se primjenjuje pristup temeljen na usklađenom mrežnom prijenosnom kapacitetu, analizu kojom se provjerava jesu li uvjeti navedeni u članku 20. stavku 7. i dalje ispunjeni;
 - (g) pokazatelje za dugoročno ocjenjivanje i praćenje učinkovitosti jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, uključujući spajanje regija za proračun kapaciteta u skladu s člankom 15. stavkom 3. kad je prikladno;
 - (h) preporuke za daljnji razvoj jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, uključujući daljnje usklađivanje metodologija, postupaka i upravljačkih aranžmana.
4. Nakon savjetovanja s Agencijom svi operatori prijenosnog sustava zajednički dogovaraju statističke i kvalitativne pokazatelje za izvješće. Agencija može zahtijevati izmjenu tih pokazatelja prije dogovora operatora prijenosnog sustava ili tijekom njihove primjene.
5. Agencija odlučuje hoće li objaviti cijelo dvogodišnje izvješće ili njegov dio.

POGLAVLJE 2.

Konfiguracija zona trgovanja

Članak 32.

Preispitivanje postojećih konfiguracija zona trgovanja

1. Preispitivanje postojeće konfiguracije zona trgovanja može pokrenuti:
 - (a) Agencija u skladu s člankom 34. stavkom 7.;
 - (b) nekoliko regulatornih tijela na temelju preporuke Agencije u skladu s člankom 34.;
 - (c) operatori prijenosnog sustava regije za proračun kapaciteta zajedno sa svim predmetnim operatorima prijenosnog sustava čija su kontrolna područja, uključujući interkonekcije, unutar zemljopisnog područja na kojem se ocjenjuje konfiguracija zona trgovanja u skladu sa stavkom 2. točkom (a);
 - (d) pojedinačno nacionalno regulatorno tijelo ili pojedinačni operator prijenosnog sustava odobrenjem svojeg nacionalnog regulatornog tijela, za zone trgovanja unutar kontrolnog područja operatora prijenosnog sustava ako konfiguracija zona trgovanja ima zanemariv utjecaj na kontrolna područja susjednih operatora prijenosnog sustava, uključujući interkonekcije i ako je preispitivanje konfiguracije zona trgovanja potrebno radi povećanja učinkovitosti ili održavanja sigurnosti pogona sustava;
 - (e) države članice u regiji za proračun kapaciteta.
2. Ako je preispitivanje pokrenuto u skladu sa stavkom 1. točkama (a), (b), (c) ili (e), subjekt koji pokreće preispitivanje navodi:
 - (a) zemljopisno područje na kojem se ocjenjuje konfiguracija zona trgovanja i susjedna zemljopisna područja za koja se utjecaji uzimaju u obzir;
 - (b) uključene operatore prijenosnog sustava;
 - (c) uključena regulatorna tijela.

3. Ako je preispitivanje pokrenuto u skladu sa stavkom 1. točkom (d), primjenjuju se sljedeći uvjeti:
 - (a) zemljopisno područje na kojem se ocjenjuje konfiguracija zona trgovanja ograničeno je na kontrolno područje relevantnog operatora prijenosnog sustava, uključujući interkonekcije;
 - (b) operator prijenosnog sustava relevantnog kontrolnog područja jedini je operator prijenosnog sustava uključen u preispitivanje;
 - (c) nadležno je regulatorno tijelo jedino regulatorno tijelo uključeno u preispitivanje;
 - (d) relevantni operator prijenosnog sustava i regulatorno tijelo šalju susjednim operatorima prijenosnog sustava i regulatornim tijelima uzajamno dogovorenu prethodnu obavijest o pokretanju preispitivanja uz obrazloženje i
 - (e) utvrđeni su uvjeti preispitivanja i objavljuju se rezultati preispitivanja te prijedlog za relevantna regulatorna tijela.
4. Postupak preispitivanja sastoji se od dva koraka.
 - (a) Prvo, operatori prijenosnog sustava uključeni u preispitivanje konfiguracije zona trgovanja razvijaju metodologiju i pretpostavke koji će se upotrebljavati u postupku preispitivanja i predlažu alternativne konfiguracije zona trgovanja za ocjenjivanje.

Prijedlog metodologije i pretpostavki te alternativne konfiguracije zona trgovanja dostavlja se uključenim regulatornim tijelima, koja moraju moći zatražiti koordinirane izmjene u roku od tri mjeseca.
 - (b) Drugo, operatori prijenosnog sustava uključeni u preispitivanje konfiguracije zona trgovanja:
 - i. ocjenjuju i uspoređuju trenutnu konfiguraciju zona trgovanja i svaku alternativnu konfiguraciju zona trgovanja s pomoću kriterija navedenih u članku 33.;
 - ii. provode savjetovanje u skladu s člankom 12. i radionicu o prijedlozima za alternativnu konfiguraciju zona trgovanja u odnosu na postojeću konfiguraciju zona trgovanja, uključujući vremenske rokove za provedbu, osim ako konfiguracija zona trgovanja ima zanemariv utjecaj na kontrolna područja susjednih operatora prijenosnog sustava;
 - iii. dostavljaju zajednički prijedlog za zadržavanje ili izmjenu konfiguracije zona trgovanja uključenim državama članicama i uključenim regulatornim tijelima u roku od 15 mjeseci nakon odluke o pokretanju preispitivanja.
 - (c) Nakon zaprimanja zajedničkog prijedloga za zadržavanje ili izmjenu konfiguracije zona trgovanja, uključene države članice ili, ako su one tako predvidjele, regulatorna tijela u roku od šest mjeseci postižu dogovor o prijedlogu za zadržavanje ili izmjenu konfiguracije zona trgovanja.
5. Nominirani operatori tržišta električne energije ili sudionici na tržištu na zahtjev operatora prijenosnog sustava dostavljaju operatorima prijenosnog sustava uključenima u preispitivanje zona trgovanja informacije koje im omogućuju ocjenjivanje konfiguracija zona trgovanja. Te se informacije dijele samo između uključenih operatora prijenosnog sustava isključivo u svrhu ocjenjivanja konfiguracija zona trgovanja.
6. Inicijativu za preispitivanje konfiguracije zona trgovanja i njezine rezultate objavljuje ENTSO za električnu energiju ili, ako je preispitivanje pokrenuto u skladu sa stavkom 1. točkom (d), uključeni operator prijenosnog sustava.

Članak 33.

Kriteriji preispitivanja konfiguracija zona trgovanja

1. Ako se preispitivanje konfiguracije zona trgovanja provodi u skladu s člankom 32., u obzir se uzimaju najmanje sljedeći kriteriji:
 - (a) u pogledu sigurnosti mreže:
 - i. sposobnost konfiguracija zona trgovanja da osiguraju sigurnost pogona sustava i sigurnost opskrbe;
 - ii. stupanj nesigurnosti u proračunu prekozonskog kapaciteta;

- (b) u pogledu ukupne učinkovitosti tržišta:
- i. svako povećanje ili smanjenje ekonomske učinkovitosti proizišlo iz promjene;
 - ii. učinkovitost tržišta, uključujući najmanje trošak jamčenja kapaciteta, tržišnu likvidnost, tržišnu koncentraciju i tržišnu snagu, poticanje učinkovite konkurencije, cjenovne signale za izgradnju infrastrukture, točnost i robusnost cjenovnih signala;
 - iii. transakcijski i prijelazni troškovi, uključujući troškove izmjene postojećih ugovornih obveza koje su pretrpjeli sudionici na tržištu, nominirani operatori tržišta električne energije i operatori prijenosnog sustava;
 - iv. trošak izgradnje nove infrastrukture kojom se može riješiti postojeće zagušenje;
 - v. potreba osiguranja ostvarivanja tržišnog rezultata bez potrebe za širokom primjenom ekonomski neučinkovitih korektivnih mjera;
 - vi. svi štetni učinci unutarnjih transakcija s drugim zonama trgovanja radi osiguranja usklađenosti s točkom 1.7. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009;
 - vii. utjecaj na djelovanje i učinkovitost mehanizama uravnoteženja i postupaka obračuna odstupanja.
- (c) u pogledu stabilnosti i robusnosti zona trgovanja:
- i. potreba da zone trgovanja budu dovoljno stabilne i robusne tijekom određenog vremenskog razdoblja;
 - ii. potreba da zone trgovanja budu dosljedne za sve vremenske okvire proračuna kapaciteta;
 - iii. potreba da svaka proizvodna jedinica i jedinica potrošnje pripada samo jednoj zoni trgovanja za svaku tržišnu vremensku jedinicu;
 - iv. lokacija i učestalost zagušenja ako strukturno zagušenje utječe na ograničavanje zona trgovanja, uzimajući u obzir sva buduća ulaganja kojima se može riješiti postojeće zagušenje.
2. Preispitivanje zone trgovanja u skladu s člankom 32. obuhvaća scenarije kojima se uzima u obzir raspon vjerojatnih razvoja infrastrukture tijekom desetogodišnjeg razdoblja nakon godine u kojoj je donesena odluka o pokretanju preispitivanja.

Članak 34.

Redovito izvješćivanje o trenutačnoj konfiguraciji zona trgovanja ENTSO-a za električnu energiju i Agencije

1. Agencija ocjenjuje učinkovitost trenutačne konfiguracije zona trgovanja svake tri godine.

Stoga:

- (a) zahtijeva izradu tehničkog izvješća o trenutačnoj konfiguraciji zona trgovanja od ENTSO-a za električnu energiju i
 - (b) izrađuje tržišno izvješće kojim ocjenjuje učinak trenutačne konfiguracije zona trgovanja na tržišnu učinkovitost.
2. Tehničko izvješće iz stavka 1. drugog podstavka točke (a) uključuje najmanje:
 - (a) popis strukturnih zagušenja i drugih većih fizičkih zagušenja, uključujući lokacije i učestalost;
 - (b) analizu očekivanog povećanja ili uklanjanja fizičkih zagušenja proizišlih iz ulaganja u mreže ili iz važnih promjena u uzorcima proizvodnje ili potrošnje;
 - (c) analizu udjela tokova snage koji nisu rezultat mehanizma dodjele kapaciteta, za svaku regiju za proračun kapaciteta za koju je to prikladno;
 - (d) prihode od zagušenja i troškove jamstva;
 - (e) scenarij kojim je obuhvaćeno desetogodišnje razdoblje.

3. Svaki operator prijenosnog sustava dostavlja podatke i analizu tako da omogući pravodobnu izradu tehničkog izvješća o trenutačnoj konfiguraciji zona trgovanja.
4. ENTSO za električnu energiju Agenciji isporučuje tehničko izvješće o trenutačnoj konfiguraciji zona trgovanja najkasnije devet mjeseci od zahtjeva Agencije.
5. Tehničko izvješće o trenutačnoj konfiguraciji zona trgovanja obuhvaća tri posljednje pune kalendarske godine koje su prethodile zahtjevu Agencije.
6. Ne dovodeći u pitanje obveze povjerljivosti predviđene člankom 13., ENTSO za električnu energiju dužan je staviti tehničko izvješće na raspolaganje javnosti.
7. Ako se tehničkim ili tržišnim izvješćem ukaže na neučinkovitosti u trenutačnoj konfiguraciji zona trgovanja, Agencija može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da pokrenu preispitivanje postojeće konfiguracije zona trgovanja u skladu s člankom 32. stavkom 1.

POGLAVLJE 3.

Redispečiranje i trgovanje u suprotnom smjeru

Članak 35.

Usklađeno redispečiranje i trgovanje u suprotnom smjeru

1. U roku od šesnaest mjeseci od regulatornog odobrenja regija za proračun kapaciteta iz članka 15. svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta izrađuju prijedlog zajedničke metodologije usklađenog redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
2. Metodologijom koordiniranog redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru obuhvaćene su mjere od prekogranične važnosti i svim operatorima prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta omogućuje se učinkovito smanjenje fizičkog zagušenja neovisno o tome je li fizičko zagušenje prouzročeno razlozima uglavnom izvan njihova kontrolnog područja ili ne. Metodologijom koordiniranog redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru rješava se pitanje činjenice da njezina primjena može znatno utjecati na tokove izvan kontrolnog područja operatora prijenosnog sustava.
3. Svaki operator prijenosnog sustava može redispečirati sve raspoložive proizvođače i kupce u skladu s odgovarajućim mehanizmima i sporazumima koji se primjenjuju na njegovo kontrolno područje, uključujući interkonekcije.

U roku od 26 mjeseci od regulatornog odobrenja regija za proračun kapaciteta svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta izrađuju izvješće, podložno savjetovanju u skladu s člankom 12., u kojem se procjenjuje postupna koordinacija i usklađivanje tih mehanizama i sporazuma, uključujući prijedloge. Izvješće dostavljaju svojim odgovarajućim regulatornim tijelima na ocjenjivanje. Prijedlozima u izvješću sprječava se da se navedenim mehanizmima i sporazumima narušava tržište.

4. Operatori prijenosnog sustava ne poduzimaju jednostrane ili neusklađene mjere redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru od prekogranične važnosti. Svaki operator prijenosnog sustava koordinira upotrebu resursa za redispečiranje i trgovanje u suprotnom smjeru vodeći računa o njihovom utjecaju na sigurnost pogona sustava i gospodarsku učinkovitost.
5. Relevantni proizvođači i kupci dostavljaju operatorima prijenosnog sustava cijene redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru prije primjene resursa za redispečiranje i trgovanje u suprotnom smjeru.

Cijene redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru temelje se na:

- (a) cijenama na relevantnim tržištima električne energije u relevantnom vremenskom okviru ili
- (b) trošku resursa za redispečiranje i trgovanje u suprotnom smjeru koji se proračunavaju transparentno na temelju nastalih troškova.
6. Proizvođači i kupci unaprijed dostavljaju sve potrebne informacije za proračun troška redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru relevantnim operatorima prijenosnog sustava. Te se informacije dijele među relevantnim operatorima prijenosnog sustava samo radi redispečiranja i trgovanja u suprotnom smjeru.

POGLAVLJE 4.

Razvoj algoritama

Članak 36.

Opće odredbe

1. Svi nominirani operatori tržišta električne energije razvijaju, održavaju i izvode sljedeće algoritme:
 - (a) algoritam za cjenovno povezivanje tržišta;
 - (b) algoritam uparivanja kontinuiranog trgovanja.
2. Nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju da algoritam za cjenovno povezivanje tržišta i algoritam uparivanja kontinuiranog trgovanja ispunjavaju zahtjeve predviđene člankom 39. odnosno člankom 52.
3. Do 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi nominirani operatori tržišta električne energije u suradnji s operatorima prijenosnog sustava izrađuju prijedlog za metodologiju pričuvnih postupaka za ispunjavanje svojih obveza utvrđenih člankom 39. odnosno člankom 52. Prijedlog metodologije podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
4. Kad je to moguće, nominirani operatori tržišta električne energije primjenjuju već dogovorena rješenja za učinkovitu provedbu ciljeva ove Uredbe.

Članak 37.

Razvoj algoritama

1. Do osam mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe:
 - (a) svi operatori prijenosnog sustava zajedno dostavljaju svim nominiranim operatorima tržišta električne energije prijedlog zajedničkog skupa zahtjeva za učinkovitu dodjelu kapaciteta kako bi se omogućio razvoj algoritma za cjenovno povezivanje tržišta i algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja. U tim se zahtjevima navode funkcionalnosti i svojstva, uključujući rokove za isporuku rezultata jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutar dnevnog povezivanja i pojedinosti o kapacitetu između zona trgovanja i ograničenjima dodjele koje se mora poštovati;
 - (b) svi nominirani operatori tržišta električne energije predlažu zajednički skup zahtjeva za učinkovito sklapanje transakcija kako bi se omogućio razvoj algoritma za cjenovno povezivanje tržišta i algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja.
2. Najkasnije tri mjeseca nakon što operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije dostave prijedlog zajedničkog skupa zahtjeva u skladu sa stavkom 1. svi nominirani operatori tržišta električne energije izrađuju prijedlog algoritma u skladu s tim zahtjevima. U tom se prijedlogu navodi rok do kojeg nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju primljene naloge potrebne za izvršavanje funkcija operatora tržišnog povezivanja u skladu s člankom 7. stavkom 1. točkom (b).
3. Prijedlog iz stavka 2. dostavlja se svim operatorima prijenosnog sustava. Ako je za pripremu tog prijedloga potrebno dodatno vrijeme, svi nominirani operatori tržišta električne energije međusobno surađuju uz potporu svih operatora prijenosnog sustava u razdoblju ne duljem od dva mjeseca kako bi osigurali usklađenost prijedloga sa stavicima 1. i 2.
4. Prijedlozi iz stavaka 1. i 2. podliježu savjetovanju u skladu s člankom 12.
5. Svi nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju prijedlog izrađen u skladu sa stavicima 2. i 3. na odobrenje regulatornim tijelima najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe.
6. Najkasnije dvije godine od odobrenja prijedloga u skladu sa stavkom 5. svi operatori prijenosnog sustava i svi nominirani operatori tržišta električne energije preispituju rad algoritma za cjenovno povezivanje tržišta i algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja i o tome podnose izvješće Agenciji. Ako to zatraži Agencija, preispitivanje se ponovno provodi svake druge godine.

POGLAVLJE 5.

Jedinstveno povezivanje dan unaprijed

Odjeljak 1.

Algoritam za cjenovno povezivanje tržišta

Članak 38.

Ciljevi algoritma za cjenovno povezivanje tržišta

1. Algoritmom cjenovnog povezivanja tržišta dobivaju se rezultati utvrđeni člankom 39. stavkom 2. na način:
 - (a) kojim se cilja na povećanje ekonomskog viška za jedinstveno povezivanje dan unaprijed cjenovno povezane regije za sljedeći dan trgovanja;
 - (b) u kojem se primjenjuje načelo granične cijene po kojem sve prihvaćene ponude imaju jednaku cijenu po zoni trgovanja po tržišnoj vremenskoj jedinici;
 - (c) kojim se olakšava učinkovito formiranje cijena;
 - (d) kojim se poštuju kapacitet između zona trgovanja i ograničenja dodjele;
 - (e) koji se može ponavljati i čija se veličina može mijenjati.
2. Algoritam za cjenovno povezivanje tržišta izrađuje se tako da ga je moguće primijeniti i na veći ili manji broj zona trgovanja.

Članak 39.

Ulazni podaci i rezultati algoritma za cjenovno povezivanje tržišta

1. Za dobivanje rezultata u algoritmu cjenovnog povezivanja tržišta primjenjuju se:
 - (a) ograničenja dodjele utvrđena u skladu s člankom 23. stavkom 3.;
 - (b) rezultati proračuna prekozonskog kapaciteta potvrđeni u skladu s člankom 30.;
 - (c) nalozi dostavljeni u skladu s člankom 40.
2. Algoritmom cjenovnog povezivanja tržišta istodobno se dobivaju najmanje sljedeći rezultati za svaku tržišnu vremensku jedinicu:
 - (a) jedinstvena ravnotežna cijena za svaku zonu trgovanja i tržišnu vremensku jedinicu u EUR/MWh;
 - (b) jedinstvena neto pozicija za svaku zonu trgovanja i svaku tržišnu vremensku jedinicu;
 - (c) informacije na temelju kojih se omogućuje određivanje statusa izvršenja naloga.
3. Svi nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju točnost i učinkovitost rezultata proizvedenih s pomoću algoritma jedinstvenog cjenovnog povezivanja tržišta.
4. Svi operatori prijenosnog sustava provjeravaju usklađenost rezultata algoritma za cjenovno povezivanje tržišta s kapacitetom između zona trgovanja i ograničenjima dodjele.

Članak 40.

Prihvaćeni proizvodi

1. Najkasnije 18 mjeseci od stupanja ove Uredbe na snagu nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju zajednički prijedlog za proizvode koji se mogu uzeti u obzir u postupku jedinstvenog povezivanja dan unaprijed. Nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju da su nalozi proizišli iz tih proizvoda unesenih u algoritam za cjenovno povezivanje tržišta izraženi u eurima i da imaju obilježje tržišnog vremena.

2. Svi nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju da algoritam za cjenovno povezivanje tržišta može prihvatiti naloge proizišle iz tih proizvoda kojima su obuhvaćene jedna tržišna vremenska jedinica i više tržišnih vremenskih jedinica.
3. Do dvije godine od stupanja na snagu ove Uredbe i svake druge godine nakon toga svi nominirani operatori tržišta električne energije savjetuju se u skladu s člankom 12. sa:
 - (a) sudionicima na tržištu, kako bi osigurali da se raspoloživim proizvodima odražavaju njihove potrebe;
 - (b) svim operatorima prijenosnog sustava, kako bi osigurali da se proizvodima vodi računa o sigurnosti pogona sustava;
 - (c) svim regulatornim tijelima, kako bi osigurali da su raspoloživi proizvodi u skladu s ciljevima ove Uredbe.
4. Svi nominirani operatori tržišta električne energije po potrebi mijenjaju proizvode na temelju rezultata savjetovanja iz stavka 3.

Članak 41.

Maksimalne i minimalne cijene

1. Do 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi nominirani operatori tržišta električne energije u suradnji s relevantnim operatorima prijenosnog sustava izrađuju prijedlog usklađenih maksimalnih i minimalnih ravnotežnih cijena koje će se primjenjivati u svim zonama trgovanja koje sudjeluju u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed. U prijedlogu se uzima u obzir procijenjena vrijednost izgubljenog tereta.

Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.

2. Svi nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju prijedlog na odobrenje regulatornim tijelima.

Ako je država članica predvidjela da je tijelo koje nije nacionalno regulatorno tijelo ovlašteno odobravati maksimalne i minimalne ravnotežne cijene na nacionalnoj razini, regulatorno se tijelo savjetuje s relevantnim tijelom oko prijedloga u pogledu njegova učinka na nacionalna tržišta.

Nakon što od svih regulatornih tijela prime odluku o odobrenju, svi nominirani operatori tržišta električne energije bez neopravdanog odgađanja izvješćuju predmetne operatore prijenosnog sustava o odluci.

Članak 42.

Određivanje cijene prekozonskog kapaciteta dan unaprijed

1. U cijeni prekozonskog kapaciteta dan unaprijed odražava se zagušenje tržišta te ona predstavlja razliku između odgovarajućih ravnotežnih cijena dan unaprijed u relevantnim zonama trgovanja.
2. Na kapacitet između zona trgovanja dan unaprijed ne primjenjuju se nikakve naknade, kao što su naknade za odstupanje ili dodatne naknade, osim cijena određenih u skladu sa stavkom 1.

Članak 43.

Metodologija proračuna planiranih razmjena koje su rezultat jedinstvenog povezivanja dan unaprijed

1. Do 16 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe operatori prijenosnog sustava koji namjeravaju proračunati planirane razmjene koje su rezultat jedinstvenog povezivanja dan unaprijed izrađuju prijedlog zajedničke metodologije za taj proračun. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
2. U metodologiji se opisuje proračun i navode informacije koje relevantni nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju izvođaču proračuna planirane razmjene uspostavljenom u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (g) te rokovi za dostavu tih informacija. Rok je za dostavu informacija najkasnije 15:30 po tržišnom vremenu dan unaprijed.

3. Proračun se temelji na neto pozicijama za svaku vremensku jedinicu tržišta.
4. Najkasnije dvije godine nakon što regulatorna tijela predmetne regije odobre prijedlog iz stavka 1. operatori prijenosnog sustava koji primjenjuju planirane razmjene preispituju metodologiju. Nakon toga metodologija se preispituje svake dvije godine na zahtjev nadležnih regulatornih tijela.

Članak 44.

Uspostavljanje alternativnih postupaka

Do 16 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svaki operator prijenosnog sustava u koordinaciji sa svim drugim operatorima prijenosnog sustava u regiji za proračun kapaciteta izrađuje prijedlog čvrstih i pravovremenih alternativnih postupaka za osiguranje učinkovite, transparentne i nediskriminirajuće dodjele kapaciteta u slučaju da se postupkom jedinstvenog povezivanja dan unaprijed ne mogu dobiti rezultati.

Prijedlog uspostavljanja alternativnih postupaka podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.

Članak 45.

Aranžmani koji se odnose na više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije u jednoj zoni trgovanja i za interkonektore kojima ne upravljaju certificirani operatori prijenosnog sustava

1. Operatori prijenosnog sustava u zonama trgovanja u kojima je određeno više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije i/ili u kojima više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije nudi usluge trgovanja ili u kojima postoje interkonektori kojima ne upravljaju certificirani operatori prijenosnog sustava u skladu s člankom 3. Uredbe 714/2009 izrađuju prijedlog dodjele prekozonskog kapaciteta i drugih potrebnih aranžmana za takve zone trgovanja u suradnji s predmetnim operatorima prijenosnog sustava, nominiranim operatorima tržišta električne energije i operatorima interkonektora koji nisu certificirani kao operatori prijenosnog sustava, kako bi se osiguralo da relevantni nominirani operatori tržišta električne energije i interkonektori osiguraju potrebne podatke i financijska sredstva za takve aranžmane. S pomoću navedenih aranžmana mora se omogućiti priključivanje dodatnih operatora prijenosnog sustava i nominiranih operatora tržišta električne energije tim aranžmanima.
2. Prijedlog se dostavlja relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima na odobrenje u roku od četiri mjeseca nakon što je određeno više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije i/ili im je omogućeno nuđenje usluga trgovanja u zoni trgovanja ili ako novim interkonektorom ne upravlja certificirani operator prijenosnog sustava. Za postojeće interkonektore koji nisu certificirani kao operatori prijenosnog sustava prijedlog se dostavlja u roku od četiri mjeseca od stupanja ove Uredbe na snagu.

Odjeljak 2.

Postupak jedinstvenog povezivanja dan unaprijed

Članak 46.

Dostava ulaznih podataka

1. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta osigurava da se relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije na vrijeme dostave kapacitet između zona trgovanja i ograničenja dodjele kako bi se osigurala objava prekozonskog kapaciteta i ograničenja pri dodjeli na tržištu najkasnije u 11:00 po tržišnom vremenu dan unaprijed.
2. Ako izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta ne može osigurati podatke o kapacitetu između zona trgovanja i ograničenjima pri dodjeli jedan sat prije kraja trgovanja na tržištu dan unaprijed, taj izvođač proračuna koordiniranog kapaciteta o tome izvješćuje relevantne nominirane operatore tržišta električne energije. Ti nominirani operatori tržišta električne energije odmah objavljuju obavijest za sudionike na tržištu.

U takvim slučajevima izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta dostavlja kapacitet između zona trgovanja i ograničenja dodjele najkasnije 30 minuta prije kraja trgovanja na tržištu dan unaprijed.

Članak 47.**Izvršenje jedinstvenog povezivanja dan unaprijed**

1. Početak je trgovanja na tržištu dan unaprijed najkasnije u 11:00 po tržišnom vremenu dan unaprijed.
2. Kraj trgovanja na tržištu dan unaprijed u svakoj zoni trgovanja jest u podne po tržišnom vremenu dan unaprijed. Operatori prijenosnog sustava ili nominirani operatori tržišta električne energije u regiji koja se temelji na regiji srednje i istočne Europe ili njezinim susjednim zemljama mogu odrediti drukčije vrijeme kraja trgovanja dok se ta regija ne priključi jedinstvenom povezivanju dan unaprijed.
3. Sudionici na tržištu dostavljaju relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije sve naloge prije kraja trgovanja na tržištu dan unaprijed u skladu s člancima 39. i 40.
4. Svaki nominirani operator tržišta električne energije dostavlja naloge primljene u skladu sa stavkom 3. za izvršenje funkcija operatora tržišnog povezivanja u skladu s člankom 7. stavkom 2. najkasnije do vremena koje svi nominirani operatori tržišta električne energije navedu u prijedlogu algoritma jedinstvenog cjenovnog povezivanja tržišta utvrđenom člankom 37. stavkom 5.
5. Nalozi upareni u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed smatraju se jamčenima.
6. Funkcijama operatora tržišnog povezivanja osigurava se anonimnost dostavljenih naloga.

Članak 48.**Dostava rezultata**

1. Najkasnije u roku koji svi operatori prijenosnog sustava navedu u zahtjevima utvrđenima člankom 37. stavkom 1. točkom (a) svi nominirani operatori tržišta električne energije koji izvršavaju funkcije operatora tržišnog povezivanja dostavljaju rezultate jedinstvenog povezivanja dan unaprijed:
 - (a) svim operatorima prijenosnog sustava, svim izvođačima koordiniranog proračuna kapaciteta i svim nominiranim operatorima tržišta električne energije, za rezultate navedene u članku 39. stavku 2. točkama (a) i (b);
 - (b) svim nominiranim operatorima tržišta električne energije, za rezultate navedene u članku 39. stavku 2. točki (c).
2. Svaki operator prijenosnog sustava provjerava jesu li rezultati jedinstvenog povezivanja dan unaprijed iz algoritma za cjenovno povezivanje tržišta iz članka 39. stavka 2. točke (b) izračunani u skladu s ograničenjima pri dodjeli i potvrđenim kapacitetom između zona trgovanja.
3. Svaki nominirani operator tržišta električne energije provjerava jesu li rezultati jedinstvenog povezivanja dan unaprijed iz algoritma za cjenovno povezivanje tržišta iz članka 39. stavka 2. točke (c) izračunani u skladu s nalogima.
4. Svaki nominirani operator tržišta električne energije izvješćuje sudionike na tržištu o statusu izvršenja njihovih naloga bez neopravdanog odgađanja.

Članak 49.**Proračun planiranih razmjena koje su rezultat jedinstvenog povezivanja dan unaprijed**

1. Svaki izvođač proračuna planirane razmjene izračunava planirane razmjene između zona trgovanja za svaku tržišnu vremensku jedinicu u skladu s metodologijom utvrđenom člankom 43.
2. Svaki izvođač proračuna planirane razmjene izvješćuje relevantne nominirane operatore tržišta električne energije, središnje protustranke, prijenosne agente i operatore prijenosnog sustava o dogovorenim planiranim razmjenama.

Članak 50.**Pokretanje alternativnih postupaka**

1. U slučaju da nijedan nominirani operator tržišta električne energije koji izvršava funkcije operatora tržišnog povezivanja nije u mogućnosti dostaviti dio rezultata ili sve rezultate algoritma za cjenovno povezivanje tržišta do vremena određenog člankom 37. stavkom 1. točkom (a), primjenjuju se alternativni postupci uspostavljeni u skladu s člankom 44.

2. U slučajevima gdje postoji rizik da nijedan nominirani operator tržišta električne energije koji izvršava funkcije operatora tržišnog povezivanja nije u mogućnosti u roku dostaviti dio rezultata ili sve rezultate, svi nominirani operatori tržišta električne energije izvješćuju sve operatore prijenosnog sustava odmah nakon utvrđivanja rizika. Svi nominirani operatori tržišta električne energije koji izvršavaju funkcije operatora tržišnog povezivanja odmah objavljuju obavijest za sudionike na tržištu o mogućoj primjeni alternativnih postupaka.

POGLAVLJE 6.

Jedinstveno unutarдневно povezivanje

Odjeljak 1.

Ciljevi, uvjeti i rezultati jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja

Članak 51.

Ciljevi algoritma uparivanja kod kontinuiranog trgovanja

1. Od otvaranja unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja do zatvaranja unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja algoritmom uparivanja kontinuiranog trgovanja određuje se koji se nalozi odabiru za uparivanje na način:
 - (a) kojim se cilja na povećanje ekonomskog viška za jedinstveno unutar dnevno povezivanje po trgovanju u razdoblju unutar dnevnog tržišta dodjeljivanjem kapaciteta nalogima koji se mogu upariti u skladu s cijenom i vremenom dostave;
 - (b) kojim se poštuju ograničenja dodjele predviđena u skladu s člankom 58. stavkom 1.;
 - (c) kojim se poštuje kapacitet između zona trgovanja predviđen u skladu s člankom 58. stavkom 1.;
 - (d) kojim se poštuju zahtjevi za dostavu rezultata utvrđeni člankom 60.;
 - (e) koji se može ponavljati i čija se veličina može mijenjati.
2. Algoritmom uparivanja kontinuiranog trgovanja dobivaju se rezultati predviđeni člankom 52. i usklađen je s mogućnostima i funkcionalnostima proizvoda predviđenima člankom 53.

Članak 52.

Rezultati algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja

1. Svi nominirani operatori tržišta električne energije u okviru svoje funkcije operatora tržišnog povezivanja osiguravaju da se algoritmom uparivanja kontinuiranog trgovanja dobiju najmanje sljedeći rezultati:
 - (a) status izvršenja naloga i cijene po trgovanju;
 - (b) jedinstvena neto pozicija za svaku zonu trgovanja i svaku vremensku jedinicu tržišta na unutar dnevnom tržištu.
2. Svi nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju točnost i učinkovitost rezultata proizvedenih s pomoću algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja.
3. Svi operatori prijenosnog sustava provjeravaju usklađenost rezultata algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja s kapacitetom između zona trgovanja i ograničenjima dodjele u skladu s člankom 58. stavkom 2.

Članak 53.

Prihvaćeni proizvodi

1. Najkasnije 18 mjeseci od stupanja ove Uredbe na snagu nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju zajednički prijedlog za proizvode koji se mogu uzeti u obzir u postupku jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja. Svi nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju da se svi nalozi za te proizvode podnesene za omogućivanje funkcija operatora tržišnog povezivanja koje se izvršavaju u skladu s člankom 7. izražavaju u eurima i da imaju obilježje tržišnog vremena i tržišne vremenske jedinice.

2. Svi nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju usklađenost naloga za te proizvode s karakteristikama prekozonskog kapaciteta, čime se omogućuje istodobno uparivanje.
3. Svi nominirani operatori tržišta električne energije osiguravaju da algoritam uparivanja kontinuiranog trgovanja može prihvatiti naloge koji obuhvaćaju jednu tržišnu vremensku jedinicu i više tržišnih vremenskih jedinica.
4. Do dvije godine od stupanja na snagu ove Uredbe i svake druge godine nakon toga svi nominirani operatori tržišta električne energije savjetuju se u skladu s člankom 12. sa:
 - (a) sudionicima na tržištu, kako bi osigurali da se raspoloživim proizvodima odražavaju njihove potrebe;
 - (b) svim operatorima prijenosnog sustava, kako bi osigurali da se u pogledu proizvoda vodi računa o sigurnosti pogona sustava;
 - (c) svim regulatornim tijelima, kako bi osigurali da su raspoloživi proizvodi u skladu s ciljevima ove Uredbe.
5. Svi nominirani operatori tržišta električne energije po potrebi mijenjaju proizvode na temelju rezultata savjetovanja iz stavka 4.

Članak 54.

Maksimalne i minimalne cijene

1. Do 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi nominirani operatori tržišta električne energije u suradnji s relevantnim operatorima prijenosnog sustava izrađuju prijedlog usklađenih maksimalnih i minimalnih ravnotežnih cijena koje će se primjenjivati u svim zonama trgovanja koje sudjeluju u jedinstvenom unutardnevnom povezivanju. U prijedlogu se uzima u obzir procijenjena vrijednost izgubljenog tereta.

Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.

2. Svi nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju prijedlog na odobrenje svim regulatornim tijelima. Ako je država članica predvidjela da je tijelo koje nije nacionalno regulatorno tijelo ovlašteno odobravati maksimalne i minimalne ravnotežne cijene na nacionalnoj razini, regulatorno se tijelo savjetuje s relevantnim tijelom oko prijedloga u pogledu njegova učinka na nacionalna tržišta.

3. Nakon primanja odluke regulatornih tijela svi nominirani operatori tržišta električne energije bez neopravdanog odgađanja izvješćuju predmetne operatore prijenosnog sustava o toj odluci.

Članak 55.

Određivanje cijene unutardnevnog kapaciteta

1. Kada je u primjeni, jedinstvena metodologija određivanja cijene unutardnevnog prekozonskog kapaciteta razvijena u skladu s člankom 55. stavkom 3. odražava zagušenje tržišta i temelji se na stvarnim naložima.

2. Prije odobrenja jedinstvene metodologije određivanja cijene unutardnevnog prekozonskog kapaciteta utvrđene stavkom 3., operatori prijenosnog sustava mogu predložiti mehanizam dodjele unutardnevnog prekozonskog kapaciteta s pouzdanim određivanjem cijene u skladu sa zahtjevima iz stavka 1. na odobrenje regulatornim tijelima relevantnih država članica. Tim se mehanizmom osigurava da je cijena unutardnevnog prekozonskog kapaciteta dostupna sudionicima na tržištu u trenutku uparivanja naloga.

3. Do 24 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava izrađuju prijedlog jedinstvene metodologije određivanja cijene unutardnevnog prekozonskog kapaciteta. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.

4. Na unutardnevni kapacitet između zona trgovanja ne primjenjuju se nikakve naknade, kao što su naknade za odstupanje ili dodatne naknade, osim cijena određenih u skladu sa stavcima 1., 2. i 3.

Članak 56.**Metodologija proračuna planiranih razmjena koje su rezultat jedinstvenog unutardnevnog povezivanja**

1. Do 16 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe operatori prijenosnog sustava koji namjeravaju proračunati planirane razmjene koje su rezultat jedinstvenog unutardnevnog povezivanja izrađuju prijedlog zajedničke metodologije za taj proračun.

Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.

2. U metodologiji se opisuje proračun i po potrebi navode informacije koje relevantni nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju izvođaču proračuna planirane razmjene te rokovi za dostavu tih informacija.

3. Proračun planiranih razmjena temelji se na neto pozicijama kako je određeno u članku 52. stavku 1. točki (b).

4. Najkasnije dvije godine nakon što regulatorna tijela predmetne regije odobre prijedlog iz stavka 1. relevantni operatori prijenosnog sustava preispituju metodologiju. Nakon toga na zahtjev nadležnih regulatornih tijela operatori prijenosnog sustava preispituju metodologiju svake dvije godine.

Članak 57.**Aranžmani koji se odnose na više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije u jednoj zoni trgovanja i za interkonektore kojima ne upravljaju certificirani operatori prijenosnog sustava**

1. Operatori prijenosnog sustava u zonama trgovanja u kojima je određeno više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije i/ili u kojima više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije nudi usluge trgovanja ili u kojima postoje interkonektori kojima ne upravljaju certificirani operatori prijenosnog sustava u skladu s člankom 3. Uredbe 714/2009 izrađuju prijedlog dodjele prekozonskog kapaciteta i drugih potrebnih aranžmana za takve zone trgovanja u suradnji s predmetnim operatorima prijenosnog sustava, nominiranim operatorima tržišta električne energije i operatorima interkonektora koji nisu certificirani kao operatori prijenosnog sustava, kako bi se osiguralo da relevantni nominirani operatori tržišta električne energije i interkonektori osiguraju potrebne podatke i financijska sredstva za takve aranžmane. S pomoću navedenih aranžmana mora se omogućiti priključivanje dodatnih operatora prijenosnog sustava i nominiranih operatora tržišta električne energije tim aranžmanima.

2. Prijedlog se dostavlja relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima na odobrenje u roku od četiri mjeseca nakon što je određeno više od jednog nominiranog operatora tržišta električne energije i/ili im je omogućeno nuđenje usluga trgovanja u zoni trgovanja ili ako novim interkonektorom ne upravlja certificirani operator prijenosnog sustava. Za postojeće interkonektore kojima ne upravljaju certificirani operatori prijenosnog sustava prijedlog se dostavlja u roku od četiri mjeseca od stupanja ove Uredbe na snagu.

Odjeljak 2.**Postupak jedinstvenog unutardnevnog povezivanja****Članak 58.****Dostava ulaznih podataka**

1. Svaki izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta osigurava da se relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije dostave kapacitet između zona trgovanja i ograničenja pri dodjeli najkasnije 15 minuta prije početka unutardnevnog trgovanja između zona trgovanja.

2. Svaki operator prijenosnog sustava izvješćuje izvođače koordiniranog proračuna kapaciteta u svojoj regiji za proračun kapaciteta ako je potrebno ažurirati kapacitet između zona trgovanja i ograničenja pri dodjeli zbog pogonskih izmjena prijenosnog sustava. Izvođači koordiniranog proračuna kapaciteta zatim izvješćuju relevantne nominirane operatore tržišta električne energije.

3. Ako bilo koji izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta ne može ispuniti zahtjev iz stavka 1., taj izvođač koordiniranog proračuna kapaciteta izvješćuje relevantne nominirane operatore tržišta električne energije. Ti nominirani operatori tržišta električne energije bez neopravdanog odgađanja objavljuju obavijest sudionicima na tržištu.

Članak 59.

Rad jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja

1. Do 16 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava odgovorni su predložiti početak unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja i kraj unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
2. Kraj unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja određuje se tako da:
 - (a) sudionici na tržištu imaju maksimalnu mogućnost prilagodbe svojih bilanci trgovanjem u razdoblju unutar dnevnog tržišta što je bliže moguće stvarnom vremenu i
 - (b) operatori prijenosnog sustava i sudionici na tržištu imaju dovoljno vremena za postupke planiranja i uravnoteženja u odnosu na sigurnost mreže i pogona sustava.
3. Za svaku tržišnu vremensku jedinicu za danu granicu zone trgovanja određuje se vrijeme zatvaranja unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja. To je najviše jedan sat prije početka relevantne tržišne vremenske jedinice, pri čemu se u obzir uzimaju i relevantni postupci uravnoteženja povezani sa sigurnošću pogona sustava.
4. Unutar dnevno trgovanje energijom za danu tržišnu vremensku jedinicu za granicu zone trgovanja počinje najkasnije u vrijeme otvaranja unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja relevantnih granica zone trgovanja i dopušteno je do vremena zatvaranja unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja.
5. Sudionici na tržištu dostavljaju sve naloge za danu tržišnu vremensku jedinicu relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije prije vremena zatvaranja unutar dnevnog trgovanja između zona trgovanja. Svi nominirani operatori tržišta električne energije dostavljaju naloge za danu tržišnu vremensku jedinicu na jedinstveno uparivanje odmah nakon zaprimanja naloga od sudionika na tržištu.
6. Nalozi upareni u jedinstvenom unutar dnevnom povezivanju smatraju se jamčenima.
7. Funkcijama operatora tržišnog povezivanja osigurana je anonimnost naloga dostavljenih zajedničkom knjigom naloga.

Članak 60.

Dostava rezultata

1. Svi nominirani operatori tržišta električne energije koji izvršavaju funkcije operatora tržišnog povezivanja dostavljaju rezultate algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja:
 - (a) svim drugim nominiranim operatorima tržišta električne energije, za rezultate o statusu izvršenja po trgovanju navedene u članku 52. stavku 1. točki (a);
 - (b) svim operatorima prijenosnog sustava, i izvođačima proračuna za rezultate u vezi s jedinstvenim neto pozicijama navedene u članku 52. stavku 1. točki (b).
2. Ako, u skladu sa stavkom 1. točkom (a), bilo koji nominirani operator tržišta električne energije zbog razloga izvan svoje odgovornosti ne može dostaviti te rezultate algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja, o tome izvješćuje sve druge nominirane operatore tržišta električne energije
3. Ako, u skladu sa stavkom 1. točkom (b), bilo koji nominirani operator tržišta električne energije zbog razloga izvan svoje odgovornosti ne može dostaviti te rezultate algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja, čim je razumno moguće o tome izvješćuje sve operatore prijenosnog sustava i sve izvođače proračuna planirane razmjene. Svi nominirani operatori tržišta električne energije izvješćuju predmetne sudionike na tržištu.
4. Svi nominirani operatori tržišta električne energije bez neopravdanog odgađanja šalju potrebne informacije sudionicima na tržištu kako bi osigurali da se mogu pokrenuti mjere navedene u članku 68. i članku 73. stavku 3.

Članak 61.**Proračun planiranih razmjena koje su rezultat jedinstvenog unutardnevnog povezivanja**

1. Svaki izvođač proračuna planirane razmjene računa planirane razmjene između zona trgovanja za svaku tržišnu vremensku jedinicu u skladu s metodologijom utvrđenom u skladu s člankom 56.
2. Svaki izvođač proračuna planirane razmjene izvješćuje relevantne nominirane operatore tržišta električne energije, središnje protustranke, prijenosne agente i operatore prijenosnog sustava o dogovorenim planiranim razmjenama.

Članak 62.**Objava tržišnih informacija**

1. Odmah nakon uparivanja naloga svaki nominirani operator tržišta električne energije objavljuje relevantnim tržišnim dionicima najmanje status izvršenja naloga i cijene po trgovanju dobivene algoritmom uparivanja kontinuiranog trgovanja u skladu s člankom 52. stavkom 1. točkom (a).
2. Svaki nominirani operator tržišta električne energije osigurava da su informacije o sakupljenim ostvarenim veličinama i cijenama javno dostupne u lako dostupnom formatu zapisa najmanje pet godina. Informacije za objavu predlažu svi nominirani operatori tržišta električne energije u okviru prijedloga algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja u skladu s člankom 37. stavkom 5.

Članak 63.**Dodatne regionalne dražbe**

1. Do 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe relevantni nominirani operatori tržišta električne energije i operatori prijenosnog sustava na granicama zona trgovanja mogu dostaviti zajednički prijedlog oblikovanja i provođenja dodatnih unutardnevnih regionalnih dražbi. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.
2. Dodatne unutardnevne regionalne dražbe mogu se provoditi unutar ili između zona trgovanja kao dodatak jedinstvenom unutardnevnom povezivanju iz članka 51. Kako bi se održale regionalne unutardnevne dražbe, kontinuirano trgovanje unutar i između relevantnih zona trgovanja može se zaustaviti tijekom ograničenog razdoblja prije vremena zatvaranja unutardnevnog trgovanja između zona trgovanja koje ne smije biti dulje od minimalnog vremena potrebnog za održavanje dražbe, a u svakom slučaju ne smije biti dulje od 10 minuta.
3. Za dodatne unutardnevne regionalne dražbe metodologija određivanja cijena unutardnevnog prekozonskog kapaciteta može se razlikovati od metodologije utvrđene u skladu s člankom 55. stavkom 3., ali mora biti u skladu s načelima predviđenima člankom 55. stavkom 1.
4. Nadležna regulatorna tijela mogu odobriti prijedlog dodatnih unutardnevnih regionalnih dražbi ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) regionalne dražbe ne smiju imati negativan učinak na likvidnost jedinstvenog unutardnevnog povezivanja;
 - (b) sav kapacitet između zona trgovanja dodjeljuje se modulom upravljanja kapacitetom;
 - (c) regionalnim dražbama ne stvara se neosnovana diskriminacija između sudionika na tržištu iz susjednih regija;
 - (d) vremenski raspored regionalnih dražbi u skladu je s jedinstvenim unutardnevnim povezivanjem kako bi se sudionicima na tržištu omogućilo trgovanje u što je bliže moguće stvarnom vremenu;
 - (e) regulatorna tijela savjetovala su se sa sudionicima na tržištu u predmetnim državama članicama.
5. Najmanje svake dvije godine od odluke o dodatnim regionalnim dražbama regulatorna tijela predmetnih država članica preispituju usklađenost svih regionalnih rješenja s jedinstvenim unutardnevnim povezivanjem kako bi se osigurao nastavak ispunjavanja navedenih uvjeta.

Odjeljak 3.

Prijelazni unutar-dnevni aranžmani

Članak 64.

Odredbe koje se odnose na eksplicitnu dodjelu

1. Na zajednički zahtjev regulatornih tijela država članica svake predmetne granice zone trgovanja, predmetni operatori prijenosnog sustava uz implicitnu dodjelu osiguravaju i eksplicitnu dodjelu, odnosno dodjelu kapaciteta odvojenu od trgovanja električnom energijom, uz pomoć modula upravljanja kapacitetom na granicama zona trgovanja.
2. Predmetni operatori prijenosnog sustava na granicama zone trgovanja zajedno izrađuju prijedlog uvjeta koje sudionici na tržištu moraju ispuniti za sudjelovanje u eksplicitnoj dodjeli. Prijedlog je podložan zajedničkom odobrenju regulatornih tijela država članica svake od predmetnih granica zona trgovanja.
3. Pri uspostavljanju modula upravljanja kapacitetom izbjegava se diskriminacija pri istovremenoj implicitnoj i eksplicitnoj dodjeli kapaciteta. Modulom upravljanja kapacitetom određuje se koji se nalozi biraju za uparivanje i koji se eksplicitni zahtjevi za kapacitete prihvaćaju, rangiranjem prema cijeni i vremenu ulaza.

Članak 65.

Opoziv eksplicitne dodjele

1. Predmetni nominirani operatori tržišta električne energije usko surađuju s predmetnim operatorima prijenosnog sustava i savjetuju se sa sudionicima na tržištu u skladu s člankom 12. kako bi se potrebe sudionika na tržištu povezane s pravima na eksplicitnu dodjelu kapaciteta prenijele u nestandardne unutar-dnevne proizvode.
2. Prije odluke o opozivu eksplicitne dodjele, regulatorna tijela država članica svake od predmetnih granica zona trgovanja zajednički organiziraju savjetovanje kako bi se ocijenilo zadovoljavaju li predloženi nestandardni unutar-dnevni proizvodi potrebe sudionika na tržištu za unutar-dnevnim trgovanjem.
3. Nadležna regulatorna tijela država članica svake od predmetnih granica zona trgovanja zajednički odobravaju uvedene nestandardne proizvode i opoziv eksplicitne dodjele.

Članak 66.

Odredbe koje se odnose na unutar-dnevne aranžmane

1. Sudionici na tržištu osiguravaju dovršenje nominacije, financijskog poravnanja i plaćanja povezane s eksplicitnom dodjelom prekozonskog kapaciteta.
2. Sudionici na tržištu ispunjavaju sve financijske obveze povezane s financijskim poravnanjem i plaćanjem koji proizlaze iz eksplicitne dodjele.
3. Uključeni operatori prijenosnog sustava objavljuju relevantne informacije o interkonekcijama za koje se primjenjuje eksplicitna dodjela, uključujući kapacitet između zona trgovanja za eksplicitnu dodjelu.

Članak 67.

Eksplicitni zahtjevi za kapacitetom

Sudionik na tržištu može podnijeti zahtjev za eksplicitnim kapacitetom između zona trgovanja samo za interkonekciju u kojoj se primjenjuje eksplicitna dodjela. Za svaki zahtjev za eksplicitnim kapacitetom sudionik na tržištu dostavlja veličinu i cijenu u modul upravljanja kapacitetom. Relevantni operatori prijenosnog sustava javno objavljuju cijenu i veličinu eksplicitno dodijeljenog kapaciteta.

POGLAVLJE 7.

Financijsko poravnanje i plaćanje u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i unutardnevnom povezivanju

Članak 68.

Financijsko poravnanje i plaćanje

1. Središnje protustranke osiguravaju pravovremeno financijsko poravnanje i plaćanje svih uparenih naloga. Središnje protustranke djeluju kao protustranke sudionicima na tržištu u svim njihovim trgovanjima u pogledu financijskih prava i obveza koje proizlaze iz tih trgovanja.
2. Svaka središnja protustranka održava anonimnost između sudionika na tržištu.
3. Središnje protustranke djeluju kao protustranka jedna drugoj u razmjeni energije između zona trgovanja u pogledu financijskih prava i obveza koje proizlaze iz tih razmjena energije.
4. U takvim se razmjenama vodi računa o:
 - (a) neto pozicijama dobivenima u skladu s člankom 39. stavkom 2. točkom (b) i člankom 52. stavkom 1. točkom (b);
 - (b) planiranim razmjenama proračunanim u skladu s člancima 49. i 61.
5. Svaka središnja protustranka osigurava da za svaku tržišnu vremensku jedinicu:
 - (a) diljem svih zona trgovanja, vodeći, po potrebi, računa o ograničenjima pri dodjeli, nema odstupanja između ukupne električne energije prenesene iz svih zona trgovanja s viškom i ukupne energije prenesene u sve zone trgovanja s manjkom električne energije;
 - (b) izvoz i uvoz električne energije između zona trgovanja međusobno budu jednaki, pri čemu odstupanja mogu nastati samo u slučaju ograničenja pri dodjeli gdje je to primjereno.
6. Neovisno o stavku 3., prijenosni agent može djelovati kao protustranka između različitih središnjih protustranaka u razmjeni energije ako predmetne stranke u tu svrhu sklope specifični sporazum. Ako se ne postigne sporazum, o aranžmanu prijenosa odlučuju regulatorna tijela odgovorna za zone trgovanja između kojih su potrebni financijsko poravnanje i plaćanje razmjene energije.
7. Sve središnje protustranke ili prijenosni agenti ubiru prihode od zagušenja koji proizlaze iz jedinstvenog povezivanja dan unaprijed navedenog u člancima 46. do 48. i iz jedinstvenog unutardnevnog povezivanja navedenog u člancima 58. do 60.
8. Sve središnje protustranke ili prijenosni agenti osiguravaju da se prihodi od zagušenja koji su naplaćeni prenesu operatorima prijenosnog sustava najkasnije dva tjedna od datuma plaćanja.
9. Ako između dvije zone trgovanja nisu usklađena vremena plaćanja, predmetne države članice osiguravaju imenovanje subjekta koji će upravljati neskladom vremena i snositi relevantne troškove.

POGLAVLJE 8.

Jamčenje dodijeljenog prekozonskog kapaciteta

Članak 69.

Prijedlog roka jamstva dan unaprijed

Do 16 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava izrađuju zajednički prijedlog roka jamstva dan unaprijed, koji ne smije biti kraći od pola sata prije vremena zatvaranja trgovanja na tržištu dan unaprijed. Prijedlog podliježe savjetovanju u skladu s člankom 12.

Članak 70.

Jamstvo kapaciteta i ograničenja pri dodjeli dan unaprijed

1. Prije roka jamstva dan unaprijed svaki izvođač proračuna koordiniranog kapaciteta može prilagoditi kapacitet između zona trgovanja i ograničenja pri dodjeli koji su dostavljeni relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije.
2. Nakon roka jamstva dan unaprijed svi kapaciteti između zona trgovanja i ograničenja dodjele postaju jamčeni za dodjelu kapaciteta dan unaprijed, osim ako su ispunjeni zahtjevi članka 46. stavka 2., u kojem se slučaju prekozonski kapacitet i ograničenja pri dodjeli jamčeni čim se dostave relevantnim nominiranim operatorima tržišta električne energije.
3. Nakon roka jamstva dan unaprijed nedodijeljeni prekozonski kapacitet može se prilagoditi za kasnije dodjele.

Članak 71.

Rok jamstva unutar dnevnog kapaciteta

Unutardnevni kapacitet između zona trgovanja jamčen je čim se dodijeli.

Članak 72.

Jamstvo u slučaju više sile ili u izvanrednim situacijama

1. U slučaju više sile ili izvanredne situacije iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009, kada operator prijenosnog sustava žurno djeluje, a redispčiranje ili trgovanje u suprotnom smjeru nisu mogući, svaki operator prijenosnog sustava ima pravo ograničiti dodijeljeni kapacitet između zona trgovanja. U svim se slučajevima ograničavanje provodi koordinirano nakon izravnog povezivanja sa svim predmetnim operatorima prijenosnog sustava.
2. Operator prijenosnog sustava koji se poziva na višu silu ili izvanrednu situaciju objavljuje obavijest u kojoj objašnjava prirodu više sile ili izvanredne situacije i njezino vjerojatno trajanje. Ta se obavijest stavlja na raspolaganje predmetnim sudionicima na tržištu preko nominiranih operatora tržišta električne energije. U slučaju kapaciteta eksplicitno dodijeljenog sudionicima na tržištu, operator prijenosnog sustava koji se poziva na višu silu ili izvanrednu situaciju šalje obavijest izravno ugovornim strankama koje su nositelji prekozonskog kapaciteta u relevantnom razdoblju tržišta.
3. Ako su dodijeljeni kapaciteti ograničeni zbog više sile ili izvanredne situacije na koju se poziva operator prijenosnog sustava, operator prijenosnog sustava nadoknađuje ili kompenzira štetu nastalu u razdoblju više sile ili izvanredne situacije u skladu sa sljedećim aranžmanima:
 - (a) u slučaju implicitne dodjele, središnje protustranke ili prijenosni agenti ne podliježu financijskoj šteti ili financijskoj koristi koja proizlazi iz bilo kakvog odstupanja nastalog takvim ograničenjem;
 - (b) u slučaju više sile i ako su kapaciteti bili dodijeljeni eksplicitnom dodjelom, sudionici na tržištu imaju pravo na nadoknadu cijene plaćene za kapacitet tijekom postupka eksplicitne dodjele;
 - (c) u slučaju izvanredne situacije i ako je kapacitet dodijeljen eksplicitnom dodjelom, sudionici na tržištu imaju pravo na kompenzaciju jednaku cjenovnoj razlici relevantnih tržišta između predmetnih zona trgovanja u relevantnom razdoblju ili
 - (d) u slučaju izvanredne situacije i ako je kapacitet dodijeljen eksplicitnom dodjelom, ali cijena zone trgovanja nije izračunana u najmanje jednoj od dviju relevantnih zona trgovanja u relevantnom razdoblju, sudionici na tržištu imaju pravo na nadoknadu cijene plaćene za kapacitet tijekom postupka eksplicitne dodjele.
4. Operator prijenosnog sustava koji se poziva na višu silu ili izvanrednu situaciju ograničava posljedice i trajanje situacije više sile ili izvanredne situacije.
5. Ako je država članica tako predvidjela, nacionalno regulatorno tijelo na zahtjev predmetnog operatora prijenosnog sustava ocjenjuje može li se određeni događaj smatrati višom silom.

GLAVA III.

TROŠKOVI

POGLAVLJE 1.

Metodologija raspodjele prihoda od zagušenja za jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutarдневно povezivanje

Članak 73.

Metodologija raspodjele prihoda od zagušenja

1. Do 12 mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe svi operatori prijenosnog sustava izrađuju prijedlog metodologije dijeljenja prihoda od zagušenja.
2. Metodologijom izrađenom u skladu sa stavkom 1.:
 - (a) olakšava se učinkovit dugoročan rad i razvoj elektroenergetskog prijenosnog sustava i učinkovit rad tržišta električne energije Unije;
 - (b) poštuju se opća načela upravljanja zagušenjima kako je predviđeno člankom 16. Uredbe (EZ) br. 714/2009;
 - (c) omogućuje se razumno financijsko planiranje;
 - (d) metodologija je usklađena tijekom različitih razdoblja;
 - (e) uspostavljaju se aranžmani za dijeljenje prihoda od zagušenja koji proizlaze iz prijenosnih sredstava u vlasništvu stranaka koje nisu operatori prijenosnog sustava.
3. Operatori prijenosnog sustava raspodjeljuju prihode od zagušenja u skladu s metodologijom utvrđenom u stavku 1. čim je to razumno izvedivo, a najkasnije tjedan dana od prijensa prihoda od zagušenja u skladu s člankom 68. stavkom 8.

POGLAVLJE 2.

Metodologija dijeljenja troškova redispečiranjem i trgovanjem u suprotnom smjeru kod jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutarдневно povezivanja

Članak 74.

Metodologija dijeljenja troškova redispečiranjem i trgovanjem u suprotnom smjeru

1. Najkasnije 16 mjeseci od donošenja odluke o regijama za proračun kapaciteta svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta izrađuju prijedlog zajedničke metodologije dijeljenja troškova redispečiranjem i trgovanjem u suprotnom smjeru.
2. Metodologija dijeljenja troškova redispečiranjem i trgovanjem u suprotnom smjeru uključuje rješenja za dijeljenje troškova za mjere od prekogranične važnosti.
3. Redispečiranje troškova ili trgovanje u suprotnom smjeru troškovima prihvatljivih za dijeljenje troškova između relevantnih operatora prijenosnog sustava utvrđuju se transparentno i na način koji omogućuje reviziju.
4. Metodologijom dijeljenja troškova nastalih redispečiranjem i trgovanjem u suprotnom smjeru najmanje se:
 - (a) utvrđuje koji su troškovi nastali upotrebom korektivnih mjera, za koje su troškovi uračunani u proračunu kapaciteta i ako je uspostavljen zajednički okvir za upotrebu takvih mjera, prihvatljivi za dijeljenje između svih operatora prijenosnog sustava u regiji za proračun kapaciteta u skladu s metodologijom proračuna kapaciteta utvrđenom člancima 20. i 21.;
 - (b) određuje koji su troškovi nastali upotrebom redispečiranja ili trgovanja u suprotnom smjeru kako bi se zajamčio prekozonski kapacitet prihvatljivi za dijeljenje između svih operatora prijenosnog sustava u regiji za proračun kapaciteta u skladu s metodologijom proračuna kapaciteta utvrđenom člancima 20. i 21.;
 - (c) utvrđuju pravila za dijeljenje troškova širom regije kako je određeno u skladu s točkama (a) i (b).

5. Metodologija izrađena u skladu sa stavkom 1. uključuje:
- (a) mehanizam kojim se između uključenih operatora prijenosnog sustava provjerava stvarna potreba za redispećiranjem ili trgovanjem u suprotnom smjeru;
 - (b) naknadni mehanizam za nadzor upotrebe korektivnih mjera s troškovima;
 - (c) mehanizam za ocjenu učinka korektivnih mjera, temeljen na kriterijima sigurnosti pogona sustava i ekonomskim kriterijima
 - (d) postupak kojim se omogućuje poboljšanje korektivnih mjera;
 - (e) postupak kojim se nadležnim regulatornim tijelima omogućuje nadzor svake regije za proračun kapaciteta.
6. Jednako tako, metodologijom izrađenom u skladu sa stavkom 1.:
- (a) učinkovito se osiguravaju poticaji za upravljanje zagušenjima, uključujući korektivne mjere i poticaje za djelotvorna ulaganja;
 - (b) metodologija je usklađena s odgovornostima i obavezama uključenih operatora prijenosnog sustava;
 - (c) osigurava se poštena raspodjela troškova i koristi između uključenih operatora prijenosnog sustava;
 - (d) metodologija je usklađena s drugim povezanim mehanizmima, uključujući najmanje:
 - i. metodologiju dijeljenja prihoda od zagušenja utvrđenu člankom 73.;
 - ii. mehanizam naknade između operatora prijenosnog sustava kako je određeno člankom 13. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i Uredbom Komisije (EU) br. 838/2010 ⁽¹⁾;
 - (e) olakšava se učinkovit dugoročni razvoj i rad paneuropskog međupovezanog sustava i učinkovit rad paneuropskog tržišta električne energije;
 - (f) olakšava se pridržavanje općih načela upravljanja zagušenjima kako je određeno člankom 16. Uredbe (EZ) br. 714/2009;
 - (g) omogućuje se razumno financijsko planiranje;
 - (h) metodologija je usklađena u različitim razdobljima tržišta dan unaprijed i razdobljima unutardnevnog tržišta i
 - (i) poštuju se načela transparentnosti i nediskriminacije.
7. Do 31. prosinca 2018. svi operatori prijenosnog sustava svake regije za proračun kapaciteta, u mjeri u kojoj je to moguće, između regija dodatno usklađuju metodologije dijeljenja troškova redispećiranjem i trgovanjem u suprotnom smjeru koje primjenjuju unutar svojih odgovarajućih regija za proračun kapaciteta.

POGLAVLJE 3.

Nadoknada troškova nastalih pri dodjeli kapaciteta i upravljanjem zagušenjima

Članak 75.

Opće odredbe o nadoknadi troškova

1. Troškove povezane s obvezama dodijeljenima operatorima prijenosnog sustava u skladu s člankom 8., uključujući troškove navedene u članku 74. i člancima 76. do 79., procjenjuju nadležna regulatorna tijela. Troškovi koji su procijenjeni razumnima, učinkovitima i proporcionalnima pravovremeno se nadoknađuju mrežnim tarifama ili drugim odgovarajućim mehanizmima kako odrede nadležna regulatorna tijela.
2. Udjeli država članica u zajedničkim troškovima iz članka 80. stavka 2. točke (a), regionalni troškovi iz članka 80. stavka 2. točke (b) i nacionalni troškovi iz članka 80. stavka 2. točke (c) koji su procijenjeni razumnima, učinkovitima i proporcionalnima nadoknađuju se naknadama nominiranih operatora tržišta električne energije, mrežnim tarifama ili drugim odgovarajućim mehanizmima kako odrede nadležna regulatorna tijela.
3. Na zahtjev regulatornih tijela relevantni operatori prijenosnog sustava, nominirani operatori tržišta električne energije i ovlaštena tijela dostavljaju informacije potrebne za lakšu procjenu nastalih troškova u roku od tri mjeseca od zahtjeva u skladu s člankom 78.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 838/2010 od 23. rujna 2010. o utvrđivanju smjernica koje se odnose na mehanizam naknade između operatora prijenosnih sustava i zajednički regulatorni pristup naplati prijenosa (SL L 250, 24.9.2010., str. 5.).

*Članak 76.***Troškovi uspostavljanja, izmjene i rada jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutar dnevnog povezivanja**

1. Svi nominirani operatori tržišta električne energije snose sljedeće troškove:
 - (a) zajedničke, regionalne i nacionalne troškove uspostavljanja, ažuriranja ili daljnjeg razvoja algoritma za cjenovno povezivanje tržišta i jedinstvenog povezivanja dan unaprijed;
 - (b) zajedničke, regionalne i nacionalne troškove uspostavljanja, ažuriranja ili daljnjeg razvoja algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja i jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja;
 - (c) zajedničke, regionalne i nacionalne troškove upravljanja jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutar dnevnim povezivanjem.
2. Podložno dogovoru s predmetnim nominiranim operatorima tržišta električne energije, operatori prijenosnog sustava mogu doprinijeti namirenju troškova predviđenih stavkom 1., što je podložno odobrenju relevantnih regulatornih tijela. U takvim slučajevima svaki operator prijenosnog sustava u roku od dva mjeseca nakon primanja prognoze predmetnih nominiranih operatora tržišta električne energije ima pravo dostaviti prijedlog doprinosa namirenju troškova na odobrenje relevantnom regulatornom tijelu.
3. Predmetni nominirani operatori tržišta električne energije imaju pravo na nadoknadu troškova u skladu sa stavkom 1. koje nisu snosili operatori prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 2. naknadama ili drugim odgovarajućim mehanizmima samo ako su troškovi razumni i proporcionalni, na temelju nacionalnih sporazuma s nadležnim regulatornim tijelom.

*Članak 77.***Troškovi financijskog poravnanja i plaćanja**

1. Svi troškovi koje snose središnje protustranke i prijenosni agenti nadoknađuju se naknadama ili drugim odgovarajućim mehanizmima ako su razumni i proporcionalni.
2. Središnje protustranke i prijenosni agenti traže učinkovite aranžmane financijskog poravnanja i plaćanja, pri čemu se izbjegavaju nepotrebni troškovi, a odražava nastali rizik. Prekogrančni aranžmani financijskog poravnanja i plaćanja podložni su odobrenju relevantnih nacionalnih regulatornih tijela.

*Članak 78.***Troškovi uspostavljanja i postupka koordiniranog proračuna kapaciteta i upravljanja koordiniranim proračunom kapaciteta**

1. Svaki operator prijenosnog sustava pojedinačno snosi troškove dostavljanja ulaznih podataka za postupak proračuna kapaciteta.
2. Svi operatori prijenosnog sustava zajednički snose troškove spajanja pojedinačnih modela mreže.

Svi operatori prijenosnog sustava u svakoj regiji za proračun kapaciteta snose troškove uspostavljanja i upravljanjem izvođačem koordiniranog proračuna kapaciteta.

3. Sve troškove sudionika na tržištu nastale pri ispunjavanju zahtjeva ove Uredbe snose ti sudionici na tržištu.

*Članak 79.***Troškovi osiguranja jamstva**

Troškove osiguranja jamstva u skladu s člankom 70. stavkom 2. i člankom 71. snose relevantni operatori prijenosnog sustava u mjeri u kojoj je to moguće u skladu s člankom 16. stavkom 6. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 714/2009. Ti troškovi uključuju troškove iz mehanizama kompenzacija povezanih s osiguranjem jamstva prekozonskog kapaciteta, kao i troškove redispješivanja i trgovanja u suprotnom smjeru te troškove odstupanja povezane s kompenzacijama sudionicima na tržištu.

Članak 80.

Dijeljenje troškova između nominiranih operatora tržišta električne energije i operatora prijenosnog sustava u različitim državama članicama

1. Svi relevantni nominirani operatori tržišta električne energije i operatori prijenosnog sustava regulatornim tijelima dostavljaju godišnje izvješće u kojem su detaljno objašnjeni troškovi uspostavljanja, izmjene i provedbe jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja. Agencija pri objavljivanju tog izvješća uzima u obzir osjetljive poslovne informacije. Troškove izravno povezane s jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem mora se jasno i zasebno utvrditi i omogućiti reviziju. U izvješću se navode i sve pojedinosti o doprinosima operatora prijenosnog sustava namirenju troškova nominiranih operatora tržišta električne energije u skladu s člankom 76. stavkom 2.

2. Troškovi iz stavka 1. raščlanjeni su na:

- (a) zajedničke troškove proizišle iz koordiniranih aktivnosti svih nominiranih operatora tržišta električne energije ili operatora prijenosnog sustava uključenih u jedinstveno povezivanje dan unaprijed i unutardnevno povezivanje;
- (b) regionalne troškove proizišle iz aktivnosti nominiranih operatora tržišta električne energije ili operatora prijenosnog sustava koji surađuju u određenoj regiji;
- (c) nacionalne troškove proizišle iz aktivnosti nominiranih operatora tržišta električne energije ili operatora prijenosnog sustava u toj državi članici.

3. Zajedničke troškove iz stavka 2. točke (a) dijele operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije u državama članicama i trećim zemljama koje sudjeluju u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i unutardnevnom povezivanju. Za proračun iznosa koji plaćaju operatori prijenosnog sustava i nominirani operatori tržišta električne energije u svakoj državi članici i, ako je to primjenjivo, trećim zemljama, jedna osmina zajedničkog troška dijeli se ravnopravno između svake države članice i treće zemlje, pet osmina dijeli se između svake države članice i treće zemlje proporcionalno njihovoj potrošnji i dvije osmine dijele se ravnopravno između uključenih nominiranih operatora tržišta električne energije. Kako bi se uzele u obzir izmjene zajedničkih troškova ili izmjene uključenih operatora prijenosnog sustava i nominiranih operatora tržišta električne energije, proračun zajedničkih troškova redovito se prilagođava.

4. Nominirani operatori tržišta električne energije i operatori prijenosnog sustava koji surađuju u određenoj regiji zajednički se dogovaraju o prijedlogu dijeljenja regionalnih troškova u skladu sa stavkom 2. točkom (b). Prijedlog zatim pojedinačno odobravaju nadležna nacionalna tijela svake od država članica u regiji. Kao druga mogućnost, nominirani operatori tržišta električne energije i operatori prijenosnog sustava u određenoj regiji mogu primjenjivati aranžmane na temelju dijeljenja troškova utvrđenu stavkom 3.

5. Načela dijeljenja troškova primjenjuju se na troškove nastale nakon stupanja na snagu ove Uredbe. Time se ne dovode u pitanje postojeća rješenja koja se upotrebljavaju za razvoj jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, a troškovi nastali prije stupanja ove Uredbe na snagu nominirani operatori tržišta električne energije i operatori prijenosnog sustava dijele na temelju postojećih aranžmana kojima su uređena takva rješenja.

GLAVA IV.

DELEGIRANJE ZADATAKA I NADZOR

Članak 81.

Delegiranje zadataka

1. Operator prijenosnog sustava ili nominirani operator tržišta električne energije mogu delegirati sve ili dio bilo kojeg zadatka koji im je dodijeljen na temelju ove Uredbe na jednu treću stranku ili više njih ako treća stranka može izvršiti odgovarajuću funkciju barem jednako učinkovito kao tijelo koje delegira. Tijelo koje delegira ostaje odgovorno za osiguranje usklađenosti s obvezama na temelju ove Uredbe, uključujući osiguranje pristupa informacijama nužnim za nadzor koji provodi regulatorno tijelo.

2. Prije delegiranja predmetna treća stranka mora jasno dokazati stranci koja delegira svoju sposobnost izvršavanja obveza iz ove Uredbe.

3. U slučaju da se cijeli zadatak ili dio zadataka navedenog u ovoj Uredbi delegira na treću stranku, stranka koja delegira zadatak mora prije delegiranja osigurati postojanje odgovarajućih sporazuma o povjerljivosti u skladu s obvezama povjerljivosti stranke koja delegira.

Članak 82.

Nadzor primjene jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja

1. Subjekt ili subjekte koji obavljaju funkcije operatora tržišnog povezivanja nadziru regulatorna tijela ili relevantna nadležna tijela na državnom području na kojem se nalaze. Druga regulatorna tijela ili relevantna tijela i Agencija pridonose nadzoru ako je to primjereno. Regulatorna tijela ili relevantna tijela primarno odgovorna za nadzor nominiranog operatora tržišta električne energije i funkcije operatora tržišnog povezivanja u potpunosti surađuju i osiguravaju pristup informacijama drugim regulatornim tijelima i Agenciji kako bi se osiguralo pravilan nadzor jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja u skladu s člankom 38. Direktive 2009/72/EZ.
2. Nadzor primjene jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja koji provodi ENTSO za električnu energiju u skladu s člankom 8. stavkom 8. Uredbe (EZ) br. 714/2009 posebno obuhvaća sljedeća pitanja:
 - (a) napredak i moguće probleme u primjeni jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i unutardnevnog povezivanja, uključujući odabir različitih raspoloživih mogućnosti u svakoj zemlji;
 - (b) pripremu izvješća o proračunu i dodjeli kapaciteta u skladu s člankom 31. stavkom 1.;
 - (c) učinkovitost trenutačne konfiguracije zona trgovanja u koordinaciji s Agencijom u skladu s člankom 34.;
 - (d) učinkovitost rada algoritma za cjenovno povezivanje tržišta i algoritma uparivanja kontinuiranog trgovanja u suradnji s nominiranim operatorima tržišta električne energije u skladu s člankom 37. stavkom 6.;
 - (e) učinkovitost kriterija koji se odnosi na procjenu vrijednosti izgubljenog tereta, u skladu s člankom 41. stavkom 1. i člankom 54. stavkom 1. i
 - (f) preispitivanje metodologije proračuna planiranih razmjena koje su rezultat jedinstvenog povezivanja dan unaprijed u skladu s člankom 43. stavkom 4.
3. Do šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe ENTSO za električnu energiju dostavlja na mišljenje Agenciji plan nadzora koji uključuje izvješća koja se pripremaju i sva ažuriranja u skladu sa stavkom 2.
4. Agencija u suradnji s ENTSO-om za električnu energiju do šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe sastavlja popis relevantnih informacija koje ENTSO za električnu energiju mora dostaviti Agenciji u skladu s člankom 8. stavkom 9. i člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 714/2009. Popis relevantnih informacija može biti podložan ažuriranjima. ENTSO za električnu energiju održava sveobuhvatnu digitalnu arhivu informacija koje zahtijeva Agencija u standardiziranom obliku.
5. Svi operatori prijenosnog sustava dostavljaju ENTSO-u za električnu energiju informacije potrebne za izvršenje zadataka u skladu sa stavicima 2. i 4.
6. Na temelju zajedničkog zahtjeva Agencije i ENTSO-a, za električnu energiju nominirani operatori tržišta električne energije, sudionici na tržištu i druge relevantne organizacije povezane s jedinstvenim povezivanjem dan unaprijed i unutardnevnim povezivanjem dostavljaju ENTSO-u za električnu energiju informacije potrebne za nadzor u skladu sa stavicima 2. i 4., osim informacija koje su regulatorna tijela, Agencija ili ENTSO za električnu energiju već pribavili u kontekstu svojih zadataka nadzora primjene.

GLAVA V.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

Prijelazne odredbe za Irsku i Sjevernu Irsku

1. Osim članaka 4., 5. i 6. te sudjelovanja u izradi odredaba i uvjeta ili metodologija, u pogledu kojih se primjenjuju odgovarajući rokovi, zahtjevi ove Uredbe ne primjenjuju se na Irsku i Sjevernu Irsku do 31. prosinca 2017.

2. Od datuma stupanja na snagu ove Uredbe do 31. prosinca 2017. Irska i Sjeverna Irska primjenjuju pripremljene prijelazne aranžmane. Tim se prijelaznim aranžmanima:
- (a) olakšava prijelaz na punu primjenu ove Uredbe i potpunu usklađenost s njome te se uključuju sve potrebne pripremljene mjere za punu primjenu ove Uredbe i potpunu usklađenost s njome do 31. prosinca 2017.;
 - (b) jamči razuman stupanj integracije s tržištima u susjednim nadležnostima;
 - (c) osigurava najmanje:
 - i. dodjela interkonekcijskog kapaciteta u eksplicitnoj dražbi dan unaprijed i najmanje dvije implicitne unutardnevne dražbe;
 - ii. zajedničko imenovanje interkonekcijskog kapaciteta i električne energije u razdoblju tržišta dan unaprijed;
 - iii. primjena načela „upotrijebi ili izgubi” ili „upotrijebi ili prodaj”, kako je određeno u točki 2.5. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 714/2009, na neiskorišteni kapacitet u razdoblju tržišta dan unaprijed;
 - (d) osigurava pošteno i nediskriminirajuće određivanje cijena interkonekcijskog kapaciteta u implicitnim unutardnevnim dražbama;
 - (e) uspostavljaju poštenu, transparentnu i nediskriminirajuću mehanizmu kompenzacije radi osiguranja postojanosti;
 - (f) utvrđuje detaljan plan ključnih točaka za postizanje pune primjene ove Uredbe i usklađenosti s njome, koji odobravaju regulatorna tijela za Irsku i Sjevernu Irsku;
 - (g) podliježe postupku savjetovanja u kojem sudjeluju sve relevantne stranke i uzima u najvećoj mogućoj mjeri u obzir ishod savjetovanja;
 - (h) ti su prijelazni aranžmani opravdani na temelju analize isplativosti;
 - (i) ne utječe nepotrebno na ostale nadležnosti.
3. Regulatorna tijela za Irsku i Sjevernu Irsku dostavljaju Agenciji najmanje svaka tri mjeseca, ili na zahtjev Agencije, sve informacije nužne za ocjenu prijelaznih aranžmana za tržište električne energije na otoku Irske i napretka prema postizanju pune primjene ove Uredbe i usklađenosti s njome.

Članak 84.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. srpnja 2015.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER